Piątek, 13 grudnia 1935 – Nr. 289
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

Gazeta Gdańska

10 stron – rok XLV

cena 15 fen.

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI
DZIEŃ KOCIEWSKI - DZIEŃ TCZEWSKI - GAZETA MORSKA - GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21. Telefon 21494. Konto czekowe P. K. O. 210.298.

Senator Jerzy Barański wicemarszałkiem Senatu

Złożenie ślubowania przez nowego senatora z Pomorza, Tadeusza Seiba

Warszawa, 12. 12. (PAT) Dziś w południe pod przewodnictwem marszałka **Prystora** odbyło się **plenarne posiedzenie Senatu.** Po załatwieniu spraw formalnych oraz złożeniu ślubowania senatorskiego przez ks. Kuchałę oraz p. **Tadeusza Seiba,** Izba przystąpiła do **wyboru wicemarszałka.**

Zgłoszono kandydatury sen. **Barańskiego,** sen. **Bobrowskiego** i sen. **Bnińskiego.** W pierwszem głosowaniu głosowało 87 senatorów. Ważnych głosów oddano 81. Senator Bobrowski otrzymał 33. Barański 26, Bniński 22 głosów.

Wobec takiego wyniku marszałek zarządził **głosowanie ściślejsze** między senatorem Bobrowskim i sen. Barańskim. W głosowaniu ściślejszem **wybranym został wicemarszałkiem sen. Jerzy Barański, który otrzymał 46 głosów,** Bobrowski 37.

Zkolei Senat przystąpił do wyboru komisyj. Na propozycję marszałka postanowiono wybrać **10 komisyj: budżetową,** złożoną z 25 członków, **administracyjną** z 20 członków, **spraw zagranicznych** — 15 członków, **wojskową** — 10 członków, **prawniczą** — 20 członków, **gospodarczo-skarbową** — 20 członków, **komunikacyjną, opieki społecznej i regulaminową** — 10 członków oraz **oświatową** — 20 członków.

Nowy dyrektor naczelny B. G. K.

Oszczędności w kosztach handlowych preliminowany na rok 1936

(o) **Warszawa,** 12. 12. (Tel. wł.) Dziś odbyło się pod przewodnictwem prezesa **Kożuchowskiego** posiedzenie Rady Banku Gospodarstwa Krajowego, poświęcone ustaleniu **preliminarza kosztów handlowych na rok 1936.** We wszystkich grupach wydatków uchwalono wprowadzić **szereg oszczędności,** zaproponowanych przez komisję Rady, złożoną z pp wiceministra Korsaka, dr. Piestrzyńskiego i inż. Piaseckiego.

Następnie Rada powołała na wakujące stanowisko naczelnego dyrektora B. G. K. p. dr. **Leona Barcza** (był członkiem dyrekcji B. G. K.), a na zastępców dyr. **Garbusińskiego** i dr. Pawła **Minkowskiego.**

Posłowie i senatorowie pomorscy odbędą zjazd w Grudziądzu

Jak się dowiadujemy — w nadchodzącą sobotę i niedzielę, 14 i 15 b. m., odbędzie się w Grudziądzu zjazd posłów i senatorów, należących do Parlamentarnej Grupy Regjonalnej Pomorskiej. W zjeździe tym weźmie także udział szereg wybitnych działaczy samorządowych i społecznych. Na zjeździe omówione zostaną sprawy organizacyjno - terenowe i gospodarczo - regjonalne oraz program najbliższych prac parlamentarnych.

Przewidywane jest wygłoszenie szeregu referatów, jak:

referat p. posła **Michałowskiego** o sprawach **organizacyjno - terenowych,**

referat prezydenta m. Grudziądza p. **Włodka** pt. **„Samorząd terytorjalny pomorski i jego potrzeby",**

referat prezesa Pomorskiej Izby Rzemieślniczej p. **Jakubowskiego** i dyrektora tej Izby p. **Biszofa** na temat: **„Rzemiosło pomorskie i jego postulaty",**

referat p. senatora **dr. Siudowskiego** o programie **gospodarczo - regjonalnym,**

referat p. posła **Marchlewskiego** o programie **prac parlamentarnych.**

Uczestnicy zjazdu zwiedzą także osiedla robotnicze i ważniejsze ośrodki przemysłowe w Grudziądzu.

Zmiany na wyższych stanowiskach w Min. W. R. i O. P.

Warszawa, 12. 12. (Tel. wł.) Jak się dowiaduje agencja „Iskra", w związku z objęciem resortu oświaty przez min. Świętosławskiego spodziewane są w najbliższym czasie **zmiany na wyższych stanowiskach** w Ministerstwie W. R. i O. P.

Około 15.000 amnestionowanych powiększy rzeszę bezrobotnych

(o) **Warszawa,** 12. 12. (Tel. wł.) Biuro Główne Funduszu Pracy wydało pilny okólnik do wszystkich wojewódzkich biur Funduszu Pracy, przypominający, że **w wyniku amnestji około 15.000 b. więźniów znajdzie się bez środków do życia** i powiększy rzesze bezrobotnych, korzystających z Funduszu Pracy.

W związku z tem biuro główne Funduszu Pracy poleca wojewódzkim biurom **roztoczyć opiekę nad b. więźniami,** mimo, że zasadniczo nie odpowiadają oni kwalifikacjom osób, objętych działalnością Funduszu Pracy.

Przed złożeniem ciała Marszałka do trumny metalowej

Kraków 12. 12 (PAT). W dniu 22 grudnia br. **trumna kryształowa w której spoczywają zwłoki śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego zostanie złożona do trumny metalowej** celem późniejszego umieszczenia jej w sarkofagu krypty pod „wieżą srebrnych dzwonów" na Wawelu.

Do dnia 22 bm. zwiedzanie krypty św. Leonarda na Wawelu **odbywa się normalnie w ustalonych godzinach.** Po 22 bm. zwiedzanie krypty odbywać się będzie w godzinach **przeznaczonych na zwiedzanie grobów królewskich.**

Imieniny p. Marszałkowej Piłsudskiej

Warszawa, 12. 12. (PAT.) Z okazji **imienin pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej** przybyli dziś do Belwederu i wpisali się do specjalnej księgi członkowe Rządu z p. premjerem **Kościałkowskim,** przedstawiciele **Senatu** i **Sejmu,** generalicja, przedstawiciele szeregu organizacyj i stowarzyszeń, delegacje szkół oraz szereg osób z pośród społeczeństwa.

Niezwykła śmierć fordanserki

w garsonierze lwowskiego przemysłowca

(o) **Lwów,** 12. 12. (Tel. wł.) **W tajemniczych okolicznościach** zmarła tu dziś nad ranem w **garsonierze** znanego przemysłowca Pankowa **tancerka parketowa Hanka Bretsznajderówna.**

Znaleziono ją ranem w **wannie** wypełnionej wodą. Głowa jej znajdowała się pod wodą i **śmierć nastąpiła prawdopodobnie wskutek utonięcia.**

Obok wanny leżał **nieprzytomny** Pankow, który — po odzyskaniu przytomności — wyjaśnił, że oboje z fordanserką **wypili bardzo dużo alkoholu** i skutkiem tego nie może sobie przypomnieć, w jakich okolicznościach nastąpiła śmierć Bretsznajderówny.

Klucz sytuacji w rękach Rady Ligi Narodów

Laval i Eden uważają misję swych rządów za ukończoną

Genewa 12. 12. (PAT). Dziś po południu pod przewodnictwem **Vasconcelosa,** delegata Portugalji, zebrał się **komitet 18.** Pierwszy zabrał głos premjer **Laval,** który podkreślił że pomimo niepowodzenia się poprzedniej próby załagodzenia zatargu włosko-abisyńskiego, akcja pojednawcza należąca do obowiązków Ligi Narodów **nie została poniechaną.** Premjer Laval omówił dalej usiłowania Francji i Anglji nad stworzeniem podstaw do wszczęcia pojednawczych rokowań, czego wynikiem były **ostatnie propozycje paryskie.** Premjer oświadczył, że **rządy włoski i abisyński zostały powiadomione o sugestjach francusko-angielskich,** które niebawem będą również zakomunikowane **Radzie Ligi Narodów.** Rola Francji i Anglji jest obecnie zakończona i jest rzeczą Ligi Narodów zadecydować, co ma być dokonane.

Po premjerze Lavalu przemówił minister **Eden.** Mówiąc o projektach paryskich, minister Eden zaznaczył, że propozycje te **nie są ani ostateczne, ani nienaruszalne.** Każde rozwiązanie **musi uzyskać zgodę Ligi Narodów oraz obu stron, znajdujących się w zatargu.** Minister Eden wypowiedział się **za zwołaniem Rady Ligi** w najszybszym terminie. Rzeczą tego organu będzie znalezienie odpowiedniej w danych warunkach procedury.

Następnie delegat RP. przy Lidze Narodów minister **Komarnicki** oświadczył, że wobec powyższych deklaracyj powstała nowa sytuacja i dlatego wstrzymuje się od wypowiedzenia się co do istoty zagadnienia. Oświadczenia premjera Lavala i ministra Edena zmuszają do **daleko idących ostrożności** i narzucają obowiązek wstrzymania się od jakiegokolwiek aktu, który mógłby wkroczyć w kompetencje jedynego czynnika powołanego do wypowiedzenia się co do istoty zagadnienia, a więc **Rady Ligi Narodów.**

Negus odrzuca projekt francusko-angielski

Paryż, 12. 12. (PAT) **Cesarz Abisynji Haile Selassie odrzucił propozycje francusko-brytyjskie.**

W wywiadzie z przedstawicielem Havasa Haile Selassie oświadczył: Rząd abisyński musi przypomnieć swe oświadczenie z dnia 8 października: „Abisynja nigdy nie dążyła i nie dąży do wojny, ale **jesteśmy zmuszeni bronić naszej ziemi** której granice zostały **pogwałcone przez Włochów.** Abisynja w czasie konferencji paryskiej i obrad komitetu 5-ciu zgodziła się na wszelkie **ustępstwa, jakie można było pogodzić z jej godnością.** Abisynja pragnęła uniknąć napaści ze strony Włoch, pomimo to **została zaatakowana.** Nie możemy **ustąpić przed gwałtem, którego nie sprowokowaliśmy,** ponieważ byłoby to równoznaczne z przyznaniem **nagrody napastnikowi.**

Dziś w numerze:

ZEZNANIA ŚWIADKÓW W PROCESIE WARSZAWSKIM DOBIEGAJĄ KOŃCA.

IZBY PRACY.

KTO BĘDZIE PREZYDENTEM CZECHOSŁOWACJI?

KULISY PROCESU CHORWACKICH KRÓLOBÓJCÓW.

W GDYNI ORGANIZUJE SIĘ GOSPODARCZE ARCHIWUM MORSKIE.

„GDYŃSKI MALISZ" PRZED SĄDEM.

PEŁNA TABELA CIĄGNIENIA LOTERJI.

Zeznania świadków w procesie warszawskim dobiegają końca

Potwierdziły one w całej rozciągłości akt oskarżenia

Warszawa, 12. 12. (PAT) Dzisiejsze posiedzenie Sądu Okręgowego w sprawie o zabójstwo śp. min. Pierackiego rozpoczęło się o godz. 10.50. Sąd przystąpił do dalszego badania świadków.

Jako pierwszy zeznaje zastępca naczelnika urzędu śledczego w Warszawie, komisarz **Tadeusz Banko.** 18 czerwca 1933/34 świadek otrzymał telefoniczną wiadomość z komisarjatu, że zgłosił się tam jakiś mężczyzna i zameldował o **zniknięciu ze schroniska przy ul. Wolskiej 42 tajemniczego mieszkańca tego schroniska, który pozostawił teczkę.** Świadek polecił aspirantowi Bubenowi przeprowadzić dochodzenia na miejscu.

Na pytanie prok. Żeleńskiego świadek podaje, że od czerwca do listopada 1931 r. policja warszawska korzystała z informacyj **studenta ukraińskiego Jerzego Dutki,** dotyczących działalności przebywających w Warszawie studentów ukraińskich. Początkowo informacje tego konfidenta były ścisłe, później jednak został on zwolniony. Stwierdzono bowiem z jego strony **usiłowanie prowokacji.** Mianowicie niejaki Mycko, Ukrainiec, zameldował policji, że Dutko zwrócił się do niego o **dostarczenie dwóch bomb na cele OUN.** Następnie świadek podaje nazwiska ówczesnych działaczy ukraińskich w Warszawie: Czemeryńskiego, Długopolskiego, niejakiej Seredenki i innych. Byli oni zamieszani w organizowanie na uniwersytecie **t. zw. „piątek".**

Minister Pieracki prowadził regularny tryb życia

Następnie zeznawał świadek **Jerzy Stawicki,** sekretarz ministra spraw wewn. Na pytania przewodniczącego, świadek podaje, że śp. min. Pieracki piastował stanowisko ministra spraw wewn. od 27 czerwca 1931 r. Minister prowadził **tryb życia bardzo regularny.** Z domu wychodził zwykle **przed godz. 9 i pieszo szedł do Ministerstwa.** Po skończonem urzędowaniu wyjeżdżał z Ministerstwa **po godz. 3** i udawał się **do klubu przy ul. Foksal.** Po obiedzie jechał albo do Ministerstwa, albo do domu, albo czasami do kawiarni Europejskiej, gdzie bywał też czasem wieczorem.

W dniu zabójstwa min. Pieracki wyjechał z Ministerstwa **o godz. 15.10 lub 15.15;** do klubu pojechał sam. Świadek dowiedział się o zabójstwie ministra przed godz. 4, będąc na mieście.

Na pytanie obrony świadek podaje, że w dniu zabójstwa ministra koło godz. 14 **odbierał telefon od działacza młodych narodowców dr. Mosdorfa,** który prosił o audjencję u ministra jeszcze tego samego dnia. Gdy świadek powiedział do Mosdorfa, że ze względu na zjazd wojewodów minister jest zajęty i audjencja może się odbyć dopiero w poniedziałek lub we wtorek następnego tygodnia, Mosdorf oświadczył, że **to będzie zapóźno.** Na pytanie adw. Pawenckiego, czy Mosdorf mówił, że będzie zapóźno po godz. 15, świadek odpowiada przecząco.

Adw. **Hankiewicz** wnosi o odczytanie zawartej w aktach sprawy relacji policyjnej, dotyczącej **osoby Mosdorfa.** Sąd **nie uwzględnia tego wniosku** z uwagi na to, iż okoliczność ta niema żadnego znaczenia dla sprawy. Prok. **Żeleński** wnosi o ponowne przesłuchanie znajdującego się na sali **świadka komisarza Banki. Sąd uwzględnia** wniosek prokuratora, poczem świadek Banko na pytanie prokuratora podaje, że obóz, którego Mosdorf był jednym z przywódców, **wydawał dziennik „Sztafetę".** Na kilka dni przed 15 czerwca 1934 r. drukarnia, gdzie wydawana była „Sztafeta", **została zamknięta** na skutek zarządzenia komisarjatu Rządu m. st. Warszawy i „Sztafeta" **przestała wychodzić.**

Obrońca **Hankiewicz** w związku z zeznaniami świadka Stawickiego wnosi o dopuszczenie dowodu ze świadka insp. policji Sitkowskiego na okoliczność, że w dniu 15 czerwca po zabójstwie min. Pierackiego **dr. Mosdorf zniknął z Warszawy** i że dotychczas miejsce jego zamieszkania jest policji **nieznane.**

Oskarżenie opiera się na wyraźnych i mocnych dowodach

Prok. **Rudnicki:** Proszę Sądu! Koło tej kwestji Mosdorfa i ONR. ciągle obraca się cały szereg pytań. Wytworzył się stały wir, którego centralnym punktem jest Mosdorf. Kwestja telefonu Mosdorfa, którą jeszcze poruszę w swej mowie oskarżycielskiej, **była brana przez władze śledcze pod uwagę.** Ale wracać do pierwotnego punktu i twierdzić, że całe śledztwo jest zbudowane na wstążeczce, znalezionej w palcie w domu przy ul. Okólnik i wskutek tego jest oparte na niesłychanie wątłej podstawie i przewód sądowy może dać wynik wręcz odmienny od tezy aktu oskarżenia, **jest naprawdę, mojem zdaniem, bezpodstawne. To nie jest sprawa poszlakowa, to jest sprawa wyraźnych a mocnych dowodów.**

Dziś twierdzić, że ktoś inny popełnił zamach, że zamach wyszedł z innych sfer i przytaczać jako dowód, że jeden oficer policji w kieszeni palta zabójcy znalazł trochę tytoniu, którego istotnie nie było, a jeszcze inny urzędnik odebrał telefon od Mosdorfa i z tych drobnych sprzeczności, nieścisłości i faktów, które okazały się bez znaczenia, wysunąć bardzo daleko idące wnioski, **naprawdę jest bezcelowe.** My nie opieramy się na tem. Jeżeli chodzi o to, jak się śledztwo rozwijało, to niechaj będzie ustalone, że Mosdorf tego dnia znikł. **Miał po temu swoje przyczyny, nie związane z morderstwem min. Pierackiego.** Jakżeż można przypuszczać, aby wódz, głowa partji, chciał uprzedzić i zagrozić o godz. 2-giej ministrowi, że jeżeli go nie przyjmie, to będzie w poniedziałek „zapóźno". Zamach był popełniony o godzinie 3.30. **Jakże można w półtorej godziny zmontować zamach lub odwołać wykonanie zamachu?** Żałuję, że nie mogę poprzeć wniosku p. adw. Hankiewicza, jakkolwiek uważam, że obrona powinna mieć jaknajszersze uprawnienia. Muszę jednak zaprotestować przeciwko tego rodzaju wnioskowi i wobec bezcelowości wszystkich tych pytań, muszę również zaprotestować przeciwko temu, gdyż nie widzę racji ciągłego podnoszenia tego tumanu wątpliwości, skoro on musi opaść po każdem pytaniu i po każdym świadku.

Następnie przewodniczący ogłosił postanowienie, mocą którego sąd **oddalił wniosek obrony** o wezwanie świadka Sitkowskiego, ponieważ okoliczność, na którą ma być świadek wezwany, niema znaczenia dla sprawy i nie może mieć wpływu na treść wyroku.

Sąd odstępuje od przesłuchania 30 świadków

Następnie na polecenie przewodniczącego, protokulant Bielski komunikuje, iż z pośród wezwanych na rozprawę **nie stawiło się 36 świadków.** Szeregowi świadków wezwania nie mogły być doręczone zpowodu braku adresów, inni zaś złożyli podania o uznanie ich nieobecności **za usprawiedliwioną.**

W sprawie tej zabierali głos prokuratorzy i obrońcy, poczem o godz. 12 sąd udał się na naradę.

Po naradzie przewodniczący ogłosił następujące postanowienie: „Sąd Okręgowy po wysłuchaniu referatu protokólanta i głosów stron postanowił: Niestawiennictwo świadków Romana **Goldszteina,** Józefy **Kuckówny** i Eugenjusza **Onyszczuka** wobec niemożności ustalenia ich adresów, — Janiny **Kroepfelowej** i Heljodora **Sztarke** — wobec zamieszkania zagranicą, — Alojzego **Brachla** — wobec śmierci, — Wandy **Szymańskiej** wobec choroby — uznać za usprawiedliwione, niestawiennictwo pozostałych świadków zpowodu zamieszkiwania w innym okręgu sądowym i znacznej odległości miejsca ich zamieszkania od Warszawy **— uznać również za usprawiedliwione** i w związku z tem wobec zachodzących warunków, przewidzianych w art. 340 K. P. K. i braku jakiejkolwiek bezpośredniej potrzeby przesłuchania ich na rozprawie, Sąd Okręgowy postanowił **zeznania wszystkich tych świadków, złożone przez nich w dochodzeniu prokuratorskiem i w śledztwie, odczytać.**

Zkolei sąd przystępuje do **odczytania złożonych w śledztwie zeznań świadków nieobecnych.** Pierwsze z odczytanych zeznań dotyczyły zakupów chemikaljów, czynionych przez Karpyńca dla jego krakowskiego laboratorjum. Były one nagół bardzo zwięzłe i wykazały, że Karpynec zaopatrywał się w materjały **potrzebne do wyrobu środków wybuchowych.**

Szczegóły aresztowania Łebeda w Swinemünde

Dłuższe zeznanie złożył **konsul R. P. w Szczecinie Sztark,** który podał szczegóły **zatrzymania osk. Łebeda przez policję niemiecką w Swinemünde,** po przybyciu jego z Gdańska statkiem **„Preussen".** Świadek był obecny przy aresztowaniu Łebeda, który miał na sobie czarny ceratowy płaszcz i kapelusz ze znakiem firmy Lauer w Warszawie. Łebed posiadał również teczkę brązową silnie wypchaną. Skyba-Łebed rozmawiał ze świadkiem najpierw po polsku a potem po ukraińsku. Podał, że **jedzie do Berlina do krewnych.**

Policja niemiecka dokonała osobistej rewizji u Łebeda, przyczem znaleziono **list bez koperty pisany po polsku ręką kobiecą.** W liście tym osoba, której nieczytelny podpis umieszczony był na końcu, stawiała adresatowi zarzuty, że **ją stale zwodził.** Był tam ustęp tej treści: **„Pisałeś, że stoisz przed przełomowym aktem, który zadecyduje o twoim losie".** W pewnej chwili Skyba zwrócił się do świadka Sztarka z zapytaniem, czy jest Niemcem, gdyż chciałby pomówić **w cztery oczy.** Świadek wskazał na **komisarza policji niemieckiej Opitza,** z którym Skyba odbył rozmowę w osobnym pokoju. Opitz oświadczył następnie świadkowi, że Skyba pytał, **czy Szczecin leży w Polsce,** a dowiedziawszy się, że leży w Niemczech, **bardzo się ucieszył.** Gdy Świadek zapytał Skyby, kiedy był w Warszawie, Skyba **bardzo się zmieszał i odpowiedział, że w Warszawie wogóle nie był.** Ze Swinemünde Skyba przetransportowany został do Szczecina, a stamtąd do Berlina. Rzeczy znalezione przy Skybie w chwili jego zatrzymania, przesłane zostały następnie świadkowi. Wśród rzeczy był też notes Skyby. Okazany w śledztwie notes **wydał się świadkowi cieńszym, niż notes, który widział w Swinemünde** przed zabraniem go przez władze niemieckie.

O godz. 17-tej przewodniczący przerwał rozprawę **do piątku godz. 10-tej rano.**

SPECIAL CENA ZŁ. 248
TELEFUNKEN
MISTRZ TONU / PRECYZJI / FORMY

Obniżka ubezpieczeń od ognia

Warszawa, 12. 12. (PAT) Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych **obniżył składki w przymusowem ubezpieczeniu nieruchomości od ognia o 20 procent dla województw wschodnich, a dla pozostałych o 15 procent.**

Niezależnie od tego zakład prowadzi **akcję umorzeniową,** rozłożoną na lat 3, przeznaczając na ten cel **32 miljony zł.** Akcja ta obejmuje składki **zaległe do 1933 r. włącznie.**

Członkowie Stronnictwa Narodowego skazani za zabójstwo komendanta „Strzelca"

(o) **Mogilno, 12. 12.** (Tel. wł.) Sąd Okręgowy w Gnieźnie na sesji wyjazdowej w Mogilnie rozpatrywał sprawę **o zabójstwo dokonane przez członków Stronnictwa Narodowego** na osobie **komendanta Związku Strzeleckiego w Wójcinie,** ś. p. Jabłońskim.

Sąd po przeprowadzeniu wizji lokalnej na miejscu oraz po rozprawie wydał wyrok, **skazujący oskarżonych Tomaszewskiego i Frankowskiego** na 2 lata więzienia a **Niklewskiego** na 1 i pół roku więzienia.

Samobójstwo kapitana 11 p. p.

(o) **Tarnowskie Góry, 12. 12.** (Tel. wł.) Wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie kapitan 11 pp. ś. p. **Michał Poręba,** lat 38, osierocając żonę i dwoje dzieci. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Starcia bezrobotnych z policją

(o) **Krotoszyn, 12. 12.** (Tel. wł.) Miały tu miejsce demonstracje bezrobotnych. Tłum bezrobotnych **zaatakował skonsygnowany oddział policji,** który dla rozproszenia demonstrantów użyć musiał **bagnetów. Dwie osoby są ranne.**

Nasz nowy odcinek powieściowy

Już jutro rozpoczniemy druk czegoś zupełnie nowego. Nie będzie to ani Marczyński, ani Romański ani też jakaś pusta sensacja, ale ktoś dotąd zupełnie nieznany, ktoś, kogo Szanowni Czytelnicy dopiero będą mogli poznać, bo w tem, co pisać będzie, znajdą go całego bez reszty. W tych codziennych odcinkach, pisanych krwią i potem odbije się cała dusza prostego, ale czującego i myślącego człowieka.

Są to pamiętniki — pamiętniki z wojny światowej, niewoli angielskiej i wojny polsko - bolszewickiej, napisane nie przez oficera, ale przez zwykłego szeregowca.

Ci, którzy wojnę przebyli, chętnie przypomną sobie dawne przeżycia, skontrolują, o ile były one podobne do tych, jakie pamiętnik przedstawia. Młodsi z przyjemnością i pożytkiem dowiedzą się, jak to było na tej największej i najokropniejszej w dziejach ludzkości wojnie. Wszyscy dowiedzą się, co czuł, co przeżywał, co myślał zwykły, prosty żołnierz, jakiem okiem patrzył on na dzieło straszliwego zniszczenia i co przytem myślał o Bogu i ludziach, o swych przełożonych i tym szarym żołnierzu. Z tego też względu pamiętniki są ciekawym i cennym materjałem dla socjologa i psychologa.

Ci, którzy w powieściach szukają przedewszystkiem prawdy, i z tego stanowiska oceniają ich wartość (a jest spora liczba takich), znajdą w tym odcinku to, czego szukają, bo pamiętniki, a raczej powieść w rodzaju osławionego Remarque'a: „Na Zachodzie bez zmian", dają nam rzeczywisty obraz, pełen prawdy i realizmu, szarpiącego nieraz nerwami, a jednak nieprzygniatającego, bo liczne są również sceny, pełne zdrowego i szeroko roześmianego humoru.

Pamiętniki te drukujemy bez zasadniczych zmian z wszelkiemi właściwościami barwnego i dosadnego stylu, niepozbawionego jednak pewnych usterek w składni, które pozostawiamy niezmienione dla lepszego oddania psychiki autora. Pozostawiamy również wszystkie (prawie) myśli, które obecnie mogą się wydać nieraz zbyt śmiałe, a które jednak tak dobrze obrazują psychikę frontowego żołnierza.

P. Jan Mazurkiewicz, kolejarz pomorski z Pruszcza-Bagienicy, którego wspomnienia z wojny światowej zaczynamy drukować już jutro, w otoczeniu rodziny.

Ale kto jest autorem tych arcyciekawych pamiętników? Jest nim skromny i cichy kolejarz z Pruszcza - Bagiennicy — **p. Jan Mazurkiewicz,** syn wsi pomorskiej, wychowany w ciężkiej pracy dla zdobycia kawałka chleba, potem tułacz po fabrykach Berlina, Westfalji i Nadrenji, a obecnie kierownik pociągu, szczęśliwy małżonek i ojciec sześciorga dzieci.

A więc już jutro zamieścimy pierwszy odcinek tego niezwykłego pamiętnika wojennego.

HAG

40 852 lekarzy polskich i zagranicznych potwierdziło pisemnie, że gwarantowanie wolna od kofeiny kawa Hag jest dobrodziejstwem w tych wszystkich przypadkach, kiedy bezsenność, bicie serca i inne objawy nakazują wystrzeganie się kofeiny. Kawa Hag jest to prawdziwa kawa z plantacyj wysokogórskich, zestawiona fachowo z najprzedniejszych gatunków kawy. Jedynie kofeina, ten niepożądany, podniecający składnik, został z ziarna tej kawy usunięty i to najlepszym z dotąd znanych, opatentowanym sposobem (Polskie Patenty Nr. 1048 i 19401). Kawa Hag jest zatem nietylko dobrodziejstwem dla osób o wrażliwym organiźmie — rozkoszują się nią też najwybredniejsi smakosze. Słusznie zauważył pewien lekarz, że kawa Hag jest błogosławieństwem dla ludzkości.

Kawa Hag chroni serce i nerwy!

Izby Pracy

Zapowiedziane w jednem z pierwszych oświadczeń **rządu premjera Kościałkowskiego** powołanie Izb Pracy przybiera obecnie konkretne formy. Ministerstwo Opieki Społecznej przystąpiło bowiem do opracowania projektu, który zostanie wkrótce przedstawiony **Radzie Ministrów,** a następnie wejdzie **pod obrady Sejmu.**

Projekt ten w toku opracowywania ulegać będzie bezwątpienia najrozmaitszym zmianom tembardziej, że po przygotowaniu projektu w Ministerstwie, będzie on rozesłany **do zaopinjowania związkom zawodowym.** Sejm z pewnością również zechce swoje poprawki wprowadzić, trudno więc jest mówić już dzisiaj konkretnie, jaki będzie tekst ustawy, a więc jaki skład, **zakres działania i kompetencje Izb Pracy.**

W każdym razie powołanie Izb Pracy jest już sprawą najbliższej przyszłości, należy przewidywać, że wejdzie ona pod obrady Sejmu jeszcze w czasie obecnej sesji.

Sfery robotnicze i pracownicze przywiązują **wielką wagę do tego zagadnienia,** wysuwają jednak różne konkretne dezyderaty.

Obawiają się przedewszystkiem, żeby Izby Pracy nie godziły w jakiejkolwiek formie w **istnienie samodzielnego ruchu zawodowego,** skupiającego się w związkach zawodowych, wychodząc z założenia, że ustawowy samorząd pracy nigdy nie zastąpi żywotnej inicjatywy wolnego ruchu zawodowego.

Obawy te są zpewnością zbyteczne. Nie ulega wątpliwości, że sprawa powołania Izb Pracy według projektu rządowego nie wiąże się w żadnej mierze z odebraniem swobody działania związkom zawodowym lub narzucenia im przymusowych form organizacyjnych. Obowiązująca u nas **ustawa o związkach zawodowych będzie stanowiła podstawę przy tworzeniu Izb Pracy.**

Natomiast samo istnienie i działalność Izb Pracy nie będzie również przeszkadzało pracy organizacyj zawodowych, tak, jak istnienie Izb Przemysłowo - Handlowych nie ogranicza działalności związków pracodawców, przeciwnie z pewnością do zadań Izb Pracy będzie należała współpraca ze związkami zawodowemi, pomoc związkom w sensie podnoszenia poziomu ich działalności, zbieranie danych statystycznych o pracy związków zawodowych, opracowywanie ich ewidencji (obecnie Ministerstwo Opieki Społecznej wydaje stale rocznik związków zawodowych).

Zakres działania Izb Pracy może być szerszy lub węższy. Ogólnie jednak można nakreślić zgóry pewne ramy, w jakich będzie się on mieścił.

Będą to więc z jednej strony powstałe z inicjatywy Izb Pracy, zgłaszanie projektów ustaw, rozporządzeń i różnych przepisów, **regulujących w praktyce sytuację pracowników i robotników.** Izby będą mogły zakładać, prowadzić, nadzorować lub też współpracować z działalnością różnych instytucyj kulturalno - oświatowych, szkół zawodowych oraz dokształcających, instytutów badawczych, bibljotek, czytelni itp.

Obok tego zaś Izby będą miały **szereg zadań, zleconych im przez Rząd** i zawarowanych czy to w ustawach i rozporządzeniach już istniejących — przy odpowiedniem ich uzupełnieniu — czy też w drodze specjalnych rozporządzeń.

Izby będą więc wydawały opinje, co do projektów ustaw, rozporządzeń i dawnych przepisów w zakresie zagadnień pracy, tam, gdzie dziś przewidziane są tylko Izby Przemysłowo - Handlowe i Rolnicze, lub tylko związki zawodowe i żaden z tych przepisów nie będzie mógł być wydany bez opinji Izb Pracy.

Izbom może być przekazany szereg czynności, jak opracowanie nadzoru lub wykonywanie zadań, powierzonych dotychczas organowi władzy państwowej, lub samorządowej, udział w organach kolegjalnych instytucyj publicznych, państwowych, samorządowych, czy innych, jednem słowem przejęcie przez samorząd pracy czynności, wykonywanych dotychczas przez czynniki oficjalne, lub też ewentualnie przez związki zawodowe.

Możnaby więc dla przykładu podnieść, że **Izby mogłyby wybierać ławników do sądów pracy i sądów okręgowych,** przygotowywać listy kandydatów na asystentów inspekcyjnych, sprawować **nadzór nad społecznemi biurami pośrednictwa pracy,** przejąć rozdział sum na akcję kulturalno - oświatową, powstałych z kar, nakładanych na robotników w zakładach pracy, desygnować członków do Komisyj Rozjemczych rolnych, czy przemysłowych w tych wypadkach, gdy zamiast związków zawodowych wyznacza ich Rząd itp.

Nie ulega zresztą wątpliwości, że zakres działania Izb Pracy, nawet gdyby narazie nie był zbyt szeroki, stopniowo z konieczności **będzie się rozszerzał,** samo życie bowiem wysunie tu szereg zagadnień.

Obok jednak zakresu działalności i kompetencyj Izb Pracy, dla związków zawodowych ważny jest **skład Izb i formy ich powoływania.** Związki chciałyby widzieć w Izbach członków jedynie z wyborów, a nie z nominacji.

Należy przewidywać, że **jeśli nawet nominacje będą, liczba ich nie może być duża** i nominaci nie będą mogli swemi głosami majoryzować opinji członków z wyboru.

Powołanie Izb Pracy będzie w każdym wypadku doniosłem pociągnięciem Rządu, ważny jest bowiem sam fakt **zaistnienia samorządu świata pracy,** kwestję zaś jego pełniejszego czy węższego zakresu działania, lepszej lub gorszej ordynacji wyborczej łatwiej już będzie później stopniowo regulować.

Fałszywe pogłoski

W niektórych pismach stołecznych ukazała się wiadomość, jakoby stanowiska wicewojewodów w województwach lwowskiem, tarnopolskiem i stanisławowskiem mają być obsadzone przez działaczy ukraińskich z „Undo". Po zasięgnięciu informacji u źródeł miarodajnych stwierdzamy, iż pogłoska ta zupełnie nie odpowiada prawdzie.

Trwałe uczczenie pamięci Marszałka przez PW Kobiet

Zjazd org. P. W. Kobiet do Obrony Kraju, który się odbył w Krakowie powziął m. in. rezolucję, w której postanawia, iż celem trwałego uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego wszystkie zbiórki jednostek ćwiczących i cała praca kół i placówek w okresie między 12—20 maja każdego roku będą poświęcone pamięci Marszałka.

Zjazd uchwalił następnie zwrócić się do pani marszałkowej Piłsudskiej o przyjęcie honorowego przewodnictwa Organizacji i dużej odznaki organizacyjnej, wreszcie uchwalił ofiarować płk. dypl. Kilińskiemu, b. długoletniemu dyrektorowi PUWF i PW małą odznakę organizacyjną.

Kto będzie prezydentem Czechosłowacji?

Masaryk i Benesz — Po ośmiu latach prezydentury. — Pakt z Z. S. R. R. i konkordat z Watykanem — 14 stronnictw politycznych — Agrarjusze wrogami Benesza — Katolicy językiem u wagi — Trzy punkty niepopularności Benesza.

(Korespondencja własna)

Praga, w grudniu

Wczoraj depesze z Pragi doniosły o podaniu się do dymisji gabinetu czechosłowackiego premjera Milana Hodża. Dymisja ta powstała na tle rezygnacji prof. Masaryka z fotelu prezydjalnego i — co ważniejsze — wyboru na stanowisko głowy państwa Benesza.

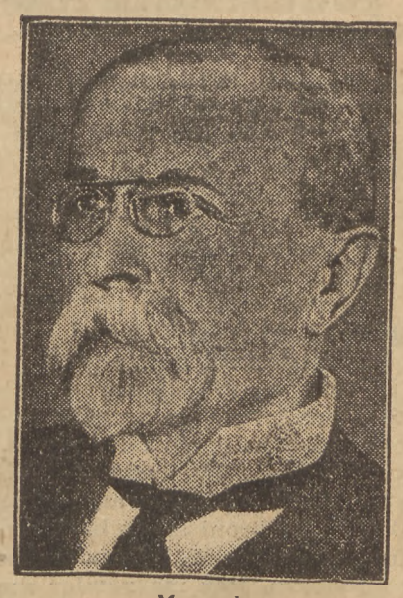

Masaryk

Chęć ustąpienia ze swego stanowiska nie jest nowa u Masaryka. Została wysunięta już w r. 1927, kiedy kończyła się druga kadencja prezydenta. Już wtedy chciał usunąć się z życia politycznego i poświęcić się całkowicie nauce.

Nasuwa się pytanie, z jakiej racji minister Benesz gra w tej sprawie główną rolę? Odpowiedź jest prosta. Wystarczy uprzytomnić sobie, że dr. Benesz był uczniem, a potem asystentem profesora Masaryka. Kilkadziesiąt lat ścisłej współpracy naukowej i politycznej i to nieraz w bardzo trudnych warunkach złożyło się na stosunek między Masarykiem a Beneszem. Jest w nim nietylko szacunek ucznia dla profesora i sympatja profesora dla ucznia, ale jest także przyjaźń tego rodzaju, jaką wytwarza wspólna dola i niedola.

Teraz, po ośmiu latach, prezydent Masaryk znów postawił na porządku dziennym kwestję swej rezygnacji, ale jednocześnie z tem i warunek: obiór Benesza. Uczynił to nie ze względu na swoje zdrowie, ale dlatego, że poprawiły się szanse elekcji Benesza. Przyczynił się do tego pakt z Z. S. R. R. i konkordat z Watykanem. W ten sposób pozyskano poparcie komunistów i stronnictw katolickich. Większe znaczenie ma w tym wypadku konkordat. Dzięku niemu arcybiskup Karpasz został mianowany kardynałem, dobra kościelne, które w r. 1918 przeszły pod zarząd państwowy, wracają do dawnego właściciela, oraz granice djecezjalne pokrywają się teraz z granicami państwa. Ma to też znaczenie i dla naszej mniejszości cieszyńskiej, bowiem dotychczas mianował tam proboszczów biskup wrocławski, a więc niemiecki. Przygrywką zaś do konkordatu był praski zjazd katolicki.

Jednak i teraz nie uzyskał prezydent Masaryk zgody na obiór Benesza. Przyczyny są tu dwojakie. Polityka rządu czechosłowackiego jest bardzo trudna, ponieważ w sejmie znajduje się 14 stronnictw politycznych, które podzieliły między siebie 300 mandatów. Najsilniejsze z nich ma 45, najsłabsze 6 mandatów. Czechosłowackie stronnictwa mają 195 mandatów, komuniści 30, partje niemieckie 66 i Węgrzy 9. Koalicja rządowa posiada 161 mandatów. Jednakże czechosłowaccy agrarjusze, należący do koalicji i prezentujący 45 mandatów, nie zgadzają się na kandydaturę dr. Benesza, ponieważ mają swoich poważnych kontrkandydatów, jak Hodżę czy Malyperta. Aby dr. Benesz mógł uzyskać kwalifikowaną większość, nie naruszając przytem równowagi parlamentarnej i nie rozbijając koalicji rządowej, należy ze wszystkiemi stronnictwami przeprowadzić rozmowy, każdemu dać jakieś koncesje polityczne, doprowadzić do kompromisu. Oprócz agrarjuszy, duże trudności wyłaniają się z samego faktu istnienia w sejmie stronnictwa hitlerowskiego z 44 mandatami. W każdym razie językiem u wagi będą stronnictwa katolickie w sile 55 mandatów.

Czescy katolicy odnoszą się niechętnie do Benesza ze względu na duże różnice w polityce socjalnej, Słowacy — to znaczy ks. Hlinka wraz z posłami polskim i karpatoruskim, są z natury rzeczy w ostrej opozycji, Niemcy i Węgrzy są także przeciwko Beneszowi, choć odgrywają już mniejszą rolę. Opozycja katolików jest tak silna, że ani konkordat, ani kapelusz kardynalski Karpasza jej nie przemogły. Jednakże rządowi zależy na pozyskaniu tych stronnictw, tembardziej, że próba stworzenia frontu socjalistyczno - komunistycznego całkowicie zawiodła. Mówi się więc nawet o tak daleko idących koncesjach politycznych, jak oddanie hlinkowcom teki oświaty.

Źródłem sprzeciwów przeciwko Beneszowi jest jego niepopularność, którą można streścić w trzech punktach: 1-o opozycja przeciwko jego polityce zagranicznej, czy to

Benesz

w stosunku do Polski, Z. S. R. R., a nawet w stosunku do małej Ententy, Francji i Niemiec; 2-o czechosłowackie społeczeństwo jest czułe na punkcie demokracji, a wszyscy rozumieją, że dr. Benesz, jako minister, zajmuje stanowisko wyjątkowe, w dużym stopniu niezależne od parlamentu, oparte natomiast na autorytecie Masaryka i 3-o każdy wie, że w Genewie, czy w Paryżu dr. Benesz ma większe znaczenie jako pan Benesz, niż jako czechosłowacki minister spraw zagranicznych. Jest to wynikiem jego stosunków osobistych i poparcia przez francuskich masonów. To też znaczenie Czechosłowacji w polityce międzynarodowej jest większe, niż mogłoby być jako państwa. W ten sposób minister Benesz ma jakgdyby monopol na czechosłowacką politykę zagraniczną, bowiem jego ustąpienie może wywołać niepożądane i nieprzyjemne dla Czechosłowacji komplikacje.

J. M.

Kulisy procesu chorwackich królobójców

Francja obawia się terorystów

Trzynaście miesięcy temu, **król Jugosławji, Aleksander, padł pod kulami chorwackiego terorysty.**

Dnia 9 października, o godzinie czwartej popołudniu, monarcha wylądował w Marsylji, gdzie oczekiwał go francuski minister spraw zagranicznych, Louis Barthou. Gdy automobil królewski przejeżdżał przed ogrodem „de la Bourse", z tłumu publiczności wybiegł nagle **człowiek, liczący około 40 lat i,** zanim policja mogła się zorjentować, wskoczył na stopień samochodu, oddając kilka strzałów z rewolweru. Kule trafiły **króla Aleksandra, ministra Barthou i generała Georges,** siedzącego naprzeciw monarchy. W kilka sekund później, **dwóch ajentów policji zastrzeliło mordercę.**

Król Aleksander, przewieziony do prefektury, **zmarł niebawem.** Otrzymał on dwa strzały, z których jeden w kręgosłup był śmiertelnym. **Minister Barthou wyzionął ducha** w szpitalu, mimo transfuzji krwi, która przyszła zapóźno. **Generał Georges** wreszcie, został ciężko ranny i życiu jego zagrażało niebezpieczeństwo.

Zamach ten pochłonął jeszcze kilka innych ofiar, bo w pierwszej chwili zamieszania, policja strzelała na wszystkie strony. Dwie kobiety zostały zabite, a siedem osób odniosło ciężkie rany od kul policjantów.

Królobójca, który zmarł o godzinie ósmej wieczorem bez odzyskania przytomności, miał przy sobie **fałszywy paszport na imię Piotra Kelemana;** później okazało się, że był to **Dymitry Velitschko,** urodzony 19 października 1897 w Kamenicy (Bułgarja). Należał on od roku 1922 do tajnej organizacji rewolucyjnej, t. zw. **ORIM.** W roku 1924 Velitschko zaastrzelił posła komunistycznego w Sofji i został skazany na śmierć, lecz uratowała go amnestja. Sześć lat później spiskowiec zabił terorystę macedońskiego i został skazany na dożywotnie więzienie. Tym razem udało mu się ujść z Bułgarji...

Śledztwo wykazało, że **Velitschko powziął projekt zamachu na króla Aleksandra we wrześniu 1934.** W tym czasie organizacja „ustaszi" kroackich miała swą siedzibę na Węgrzech, na folwarku **Janka-Puszta.** Tutaj wylosowano trzech ludzi, którzy mieli asystować Velitschkowi w jego zbrodniczem przedsięwzięciu. Byli to **Pospieschil, Kralj i Raicz.**

Spiskowcy udali się do Zurychu, gdzie oczekiwał ich niejaki **Kwaternik,** który doręczył im rozkaz najwyższego szefa organizacji, Pawelicza: „Spełnić bez szemrania wszystko, co będzie wam nakazane przez Kwaternika".

Doktór Ante Pawelicz, były adwokat z Belgradu, zasądzony zaocznie na śmierć w roku 1929, mieszkał od dłuższego czasu we Włoszech i dysponował stamtąd swemi bojówkami. On wymyślił cały plan zamachu na króla Aleksandra i według jego instrukcji rozwinął się dramat, który miał zakończyć się tak tragicznie.

28 września spiskowcy znajdują się na dworcu w Zurychu. Stąd jadą do Lozanny, gdzie w hotelu „Palmiers" zapisują się pod fałszywemi nazwiskami. Ażeby przekroczyć francuską granicę bez podejrzenia, spiskowcy dzielą się na dwie grupy. Raicz i Velitschko jadą do Evian, Kwaternik, Pospischil i Kralj do Thonon. Złączenie nastąpiło w Fontainebleau, koło Paryża. Tutaj następuje nowa zmiana nazwisk: Kralj nanazywa się teraz Hosser i w towarzystwie Pospischila (nowe nazwisko: Nowak) udaje się do hotelu paryskiego „Quai d'Orsay". Raicz (teraz: Bénès) i Velitschko (teraz: Syck) jadą do innego hotelu na ulicy Mazagran, podczas gdy Kwaternik, pod imieniem Kramer, mieszka sam w hotelu Ambasador.

W ten sposób spiskowcy chcą **zatrzeć wszystkie ślady za sobą.** W stolicy francuskiej otrzymują ostatnie instrukcje. 6 października Raicz i Pospischil jadą do Wersalu, gdzie pozostaną aż do 8-go. W międzyczasie Kralj, Velitschko i Kwaternik odjeżdżają do Avignon, gdzie znajdują się dwie tajemnicze osoby, których tożsamość do dzisiejszego dnia nie została odkryta: niejaki „Petar" i młoda blondynka, nadzwyczajnej piękności...

9 października wszyscy spiskowcy znajdują się o godzinie 7 rano **w Aix-en-Provence.** Tutaj „Petar" wręcza Velitschkowi i Kraljowi dwa pistolety, amunicję i po dwa granaty ręczne. Kwaternik nakazuje im, odjechać taksówką o godzinie 12 do Marsylji i wmieszać się do tłumu przed ogrodem „de la Bourse".

Podczas gdy dwaj spiskowcy spełniają rozkaz, Kwaternik, Petar i tajemnicza blondynka udają się pociągiem do Szwajcarji. Po zamachu policji **udało się schwytać Raicza i Pospischila** w chwili gdy chcieli przekroczyć granicę szwajcarską, podczas gdy **Kralja aresztowano w Fontainebleau. Doktora Pawelicza i Kwaternika przytrzymano we Włoszech,** lecz pomimo starań władz francuskich nie wydano ich, bo rząd Mussoliniego nie wydaje z zasady przestępców politycznych.

Tak więc proces, który rozpoczął się przed paru dniami w **Aix-en-Provence,** odbywał się tylko w obecności Pospischila, Kralja i Raicza — statystów zamachu. Królobójca nie żyje, a szefowie organizacji znajdują się bezpieczni pod ochroną włoskich bagnetów...

Stan oblężenia... przed procesem

Już na dwa dni przed rozpoczęciem procesu, spokojne miasto Aix-en-Provence zmieniło całkowicie swój wygląd. Nieustannie przybywały z okolicznych miast nowe oddziały żandarmerji konnej i pieszej; z Paryża przyjechała specjalna brygada detektywów, a po ulicach patrolowały dniem i nocą plutony piechoty.

W dzień procesu miasto znajdowało się jakby **w stanie oblężenia.** Wszystkie drogi prowadzące do Aix były obsadzone pikietami, które kontrolowały dokładnie każdy powóz, każdy samochód i każdą furę chłopską. Nawet na dachu pałacu sprawiedliwości ustawiono **karabiny maszynowe!**

Powodem tego alarmu były pogłoski, krążące uporczywie po mieście. Twierdzono, **że organizacja „Ustaszi" postanowiła wysadzić w powietrze gmach sądowy, że oskarżeni zostaną zastrzeleni przez ajentów organizacji, znajdujących się wśród publiczności itd. itd.**

Przez podziemny korytarz na salę sądową

Dziwnem się wydaje, że władze francuskie padły także ofiarą tych pogłosek. Dwa dni przed procesem, przewodniczący rozprawy, **radca de Broize,** zaalarmował w nocy burmistrza i nakazał mu rozpocząć natychmiast budowę podziemnego korytarza do sali rozpraw, bo — jak mówił — obawiał się, ażeby oskarżeni nie padli w drodze do sądu ofiarą innych spiskowców!

Burmistrz zgodził się i istotnie, w ciągu 48 godzin okrytarz podziemny zbudowano... kosztem 24.000 franków!

W sali rozpraw znajdowało się więcej ludzi umundurowanych, niż „cywilów".

Ława oskarżonych w procesie królobójców. Pod silną strażą siedzą oskarżeni, przed nimi obrońcy

Puder BEBE SZOFMANA
CHŁODZI, KOI
USUWA ZAOGNIENIA
U DZIECI

Proces szpiegowski w Anglji

„Nie jestem szpiegiem, lecz powieściopisarzem" — twierdzi oskarżony Gertz

Sąd w Londynie rozpatruje sprawę karną, jaką wytoczono Niemcowi **Hermanowi Gertzowi** o szpiegostwo na rzecz Niemiec. Doktór Gertz pilot wojskowy w armji niemieckiej w czasie wojny, ostatnio **odwiedzał często Anglję,** gdyż przed wojną był studentem na uniwersytetach angielskich. Gertz z upodobaniem przebywał **w bliskiem sąsiedztwie lotnisk wojskowych.** Podczas swego pobytu w Anglji zamieszkiwał **w hotelach, w których mieszkali oficerowie lotnictwa, inżynierowi i mechanicy.** Będąc ostatnio w Anglji w towarzystwie młodej Niemki, **panny Emig,** tą ostatnią przedstawiał wszędzie jako swą siostrzenicę, władze angielskie zwróciły na niego uwagę i jego towarzyszką zaczęli interesować się detektywi. Faktycznie panna Emig, jakto bywa w powieściach i filmach szpiegowskich, służyła do tego, aby usidlić jakiegoś fachowca angielskiego, wtajemniczonego w sprawy lotnictwa wojskowego.

W ostatnim wypadku w sidła uroku młodej Niemki wpadł pewien mechanik imieniem **Kelleth Livis,** który pracował na jednem z lotnisk wojskowych. Przy jego pomocy para szpiegowska usiłowała dowiedzieć się różnych szczegółów dotyczących angielskich samolotów wojennych.

Detektywi donieśli o tem policji, a ta **podczas ostatniej bytności Gertza w Anglji aresztowała go.** Obecnie odpowiada za swe czyny przed trybunałem londyńskim. Prokurator zarzuca mu, że od dłuższego czasu odwiedza Anglję jedynie dlatego, by dostarczać Niemcom tajemnic lotnictwa angielskiego.

Oskarżony broni się w bardzo oryginalny sposób, twierdzi bowiem, że **nie jest szpiegiem, lecz ma zamiar napisać powieść na temat szpiegostwa i lotnictwa** i dlatego zbierał potrzebne mu dokumenty. Sąd angielski musi rozstrzygnąć, czy twierdzenia te są prawdziwe, czy też są one bez podstaw.

Mount Everest — siedlisko złych bogów

Nowe ekspedycje na niedostępną górę

Niezdobyty dotychczas najwyższy szczyt świata Mount Everest ciągle nęci śmiałych turystów i badaczy, którzy na rok 1936 przygotowują szereg ekspedycyj dla pokonania niedostępnej góry, która według wierzeń tybetańskich jest siedliskiem złych bogów.

U podnóża góry od strony Tybetu obozuje od kilku miesięcy ekspedycja angielska pod wodzą kierownika pierwszej wyprawy z 1933 roku Hugh Ruttledge. Od strony indyńskiej podejmą wyprawę na niezdobyty szczyt trzy inne ekspedycje, — francuska, holenderska i niemiecka. Ekspedycja niemiecka pod kierownictwem dr. Scheibe zajmie się głównie badaniem flory górskiej na Mount Everest i wyjaśnieniem tajemnicy pochodzenia pszenicy, uprawianej przez rolników w Hindukusz na pograniczu Afganistanu. Na czele ekspedycji holenderskiej stoi konsul niderlandzki w Kalkucie, Visser. Kierownikiem ekspedycji francuskiej, zorganizowanej staraniem francuskiego towarzystwa alpinistycznego jest Jean Escarre. Ekspedycja francuska, w skład której wchodzi kilku wybitnych uczonych fizyków, zamierza prowadzić badania nad promieniowaniem kosmicznem w strefie wysokogórskiej.

17 63 WEESE
TYLKO Czekolady WEESE-60
10728

Przezorność władz szła nawet tak daleko, że wszyscy korespondenci gazet, którzy chcieli asystować rozprawie, musieli się rozbierać do naga, bo obawiano się, czy nie mają przy sobie bomby lub rewolweru!

Tłumacz, który nie tłumaczy!

Pierwszy incydent wybuchł zaraz przy rozpoczęciu procesu. Okazało się bowiem, że władze francuskie wyznaczyły jako tłumacza dla oskarżonych, którzy nie władają wcale językiem francuskim, **osobnika nie znającego języka chorwackiego!**

Adwokat oskarżonych, **p. Desbons,** podkreślił w ognistej przemowie ten skandal, prokurator odpowiedział w tym samym tonie i w rezultacie... adwokat otrzymał naganę... a **tłumaczka, znająca język chorwacki przybyła dopiero na trzecią i ostatnią rozprawę procesu!**

Z samego początku było widocznem, że prokurator szukał za wszelką cenę incydentu, by pod tym pozorem odroczyć proces.

Niesłychany wypadek — adwokata wyrzucono z sali sądowej

Sposobność ta nadarzyła się drugiego dnia. Adwokat Desbons zażądał, **by trybunał powołał nowych świadków,** mających udowodnić niewinność jednego z oskarżonych. Prokurator sprzeciwił się temu i **zaczął polemizować z obrońcą na temat osobisty.** Ten odpowiedział ostro i w jednej chwili obaj przeciwnicy znaleźli **się na środku sali, gotowi do bójki!**

Jak długo świat istnieje, tego nie widziano jeszcze w francuskiej sali sądowej! Przewodniczący odroczył natychmiast rozprawę i sędziowie udali się na tajną naradę, by powziąść postanowienie co do wniosku prokuratora, który zaproponował wykluczenie obrońcy, z powodu **„niegodnego zachowania się".**

Po półgodzinnej naradzie, trybunał ukazał się na nowo i przewodniczący przeczytał postanowienie trybunału, **wykluczające adwokata Desbons na zawsze z szeregu obrońców.**

Nastąpiła dramatyczna scena. Desbons zawołał:

— **Nie ustąpię! Tylko siłą możecie mnie wydalić!**

Wtedy przewodniczący dał znak i kapitan żandarmerji wyprowadził adwokata z sali...

Wieść o tym wypadku zaalarmowała w jednej chwili całą Francję! Po raz pierwszy zdarzyło się, że **adwokat został wypędzony z sali sądowej „manu militari"!**

Na znak protestu **żaden adwokat nie zgodził się na przejęcie obrony** i z tego powodu proces odroczono do stycznia...

Tajemnica granatów ręcznych...

Władze francuskie na wieść o odroczeniu procesu odetchnęły z ulgą. Bały się one jak ognia przesłuchania świadków, a to z następujących powodów.

Rząd p. Lavala stara się za wszelką cenę utrzymać **przyjaźń francusko-włoską.** Lecz dobre stosunki obu państw byłyby narażone na poważny szwank, jeżeliby przyszło do przesłuchania świadka **inżyniera marynarki p. Capdeville z Toulonu.** Oficer ten bowiem brał udział w śledztwie zamachu i skonstatował, **że granaty ręczne, będące w posiadaniu spiskowców pochodziły... z włoskiego arsenału w Trieście!**

O fakcie tym żadna gazeta francuska nie doniosła, lecz podczas rozprawy, w obecności cudzoziemskich dziennikarzy, historja byłaby wyszła na pewno na jaw — i to było jedynym powodem odroczenia procesu.

Teraz sytuacja jest uratowana — **aż do stycznia.**

Lecz możemy już zgóry zapowiedzieć, że do przesłuchania pana Bernarda Capdeville i w styczniu nie przyjdzie. Świadek „zachoruje" na czas — i sytuacja międzynarodowa zostanie uratowana. Spiskowcy zostaną zasądzeni na stosunkowo lekkie kary, a za kilka miesięcy przyjdzie, jak zwykle po procesach politycznych, amnestja...

Porwany na pełnem morzu

Argentyna upomina się w Niemczech o swego obywatela

Rząd argentyński podjął za pośrednictwem swego posła w Berlinie demarche dyplomatyczne u rządu Rzeszy w sprawie uprowadzenia ze statku na pełnem morzu i uwięzienia na okręcie niemieckim obywatela argentyńskiego, Alberta Fulnera, który był poszukiwany podobno przez Gestapo jako wróg obecnego ustroju Rzeszy. Konsul argentyński w Lizbonie zamierzał udać się na okręt, na pokładzie którego znajdował się Fulner, ale statek opuścił port zanim interwencja konsula doszła do skutku.

Miljon funtów pożyczki Negusowi

chcą udzielić finansiści angielscy

Grupa finansistów angielskich miała jakoby zaproponować Negusowi pożyczkę w wysokości miljona funt. szterl., wzamian za udzielenie koncesji na wyłączną eksploatację bogactw mineralnych kraju w przeciągu 30 lat. Trudności w dojściu do skutku tej tranzakcji moje jednak wywołać fakt, iż liczne koncesje zostały już udzielone innym grupom.

Zgon wdowy po Griegu

W Kopenhadze zmarła wdowa po słynnym kompozytorze norweskim, Griegu. Nina Grieg obchodziła przed kilku tygodniami 90-tą rocznicę urodzin, z racji której otrzymała depesze gratulacyjne ze wszystkich krańców Europy, a również od królewskiej pary norweskiej.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Ambicje ukraińskie a polska racja stanu

(ow) W atmosferze toczącego się w Warszawie procesu działaczy O. U. N., problem ukraiński znowu nabrał szczególnej aktualności. Olbrzymia większość społeczeństwa ukraińskiego, zamieszkującego Małopolskę Wschodnią, nie solidaryzując się z metodami O. U. N., a nawet potępiając jej terorystyczną robotę, pragnie niewątpliwie normalizacji stosunków, wysuwa jednak przytem swoje.. warunki. Niedawno posłowie ukraińscy w Sejmie złożyli obszerną deklarację, w której akcentują pragnienie naprawy stosunków polsko-ukraińskich, ale za cenę natychmiastowego równouprawnienia, w przyszłości zaś — całkowitej autonomji. Na temat tego „programu ugodowego" wczorajszy **„Kurjer Warszawski"** zamieszcza następujące uwagi:

„...Tak brzmiące warunki ugody polsko-ukraińskiej są możliwe do zawarcia dla kogoś, kto nie przewiduje, ale są niemożliwe do utrzymania. Wynika to stąd, że problemat Małopolski Wschodniej jest historyczno-etnicznym problematem polskim i ukraińskim jednocześnie. Ziemia jest i polska i ukraińska jednocześnie. Ziemia jest i polska i ukraińska historycznie i etnograficznie; prawa polityczne do niej mamy starsze; ślady kulturalne na niej wycisnęliśmy głębsze; nie kolonistami tam jesteśmy; jesteśmy tam autochtonami.

Rozwiązanie zatem — wielkie, zupełne, finalne rozwiązanie — może być tylko jedno: współwłasność, współadministracja, współodpowiedzialność. Bardzo jest ono jeszcze dalekie, bo Ukraińcy wcale nie są do niego dojrzali."

W dalszym ciągu autor artykułu nawołuje do zdecydowanej akcji w kierunku wzmocnienia żywiołu polskiego na Kresach południowo-wschodnich, gdyż w przeciwnym razie ambicje ukraińskie mogą z czasem dojść do „temperatury wrzenia".

Starzy więźniowie i amnestja

W związku z mającą wejść wkrótce w życie ustawą amnestyjną, warszawski **„Kurjer Poranny"** występuje za rozszerzeniem dobrodziejstwa amnestji na więźniów politycznych, którzy odsiadują wyroki długoterminowego więzienia. Jak wiadomo bowiem, projekt ustawy przewiduje, że maksymalną granicą kary, podlegającej redukcji, jest 10 lat więzienia. „Kurjer Poranny" pisze:

„Amnestja nie jest rewizją procesu, lecz jest z pewnego punktu widzenia rewizją kary. Poza wszystkiemi więc względami o charakterze zasadniczym przybywa jeszcze jeden wzgląd natury ściśle rzeczowej.

Poddając rewizji karę, nie można pominąć kar, wymierzonych kilka czy kilkanaście lat temu. Byłoby to raczej słuszne w stosunku do wyroków, które wydaliśmy kilka czy kilkanaście miesięcy temu. Bo przecież dziś do wielu zagadnień i wystąpień mamy z pewnością stosunek już inny, niż w zaraniu naszej niepodległości. Jesteśmy bardziej wytrawni i pewni siebie. Zmieniły się także warunki, w których działać będą zwolnieni z więzienia skazańcy polityczni. Będzie się musiała zmienić ich taktyka i metody w stosunku do Rzeczypospolitej."

NA OSTRZU JĘZYKA.

Słodka ustawa

Cukier jest tańszy!
Więc choć gotówki mało się ma w kiesie,
każdy, któremu żywot słodzić chce się,
pędzi ulicą
i pod pachami kilo cukru niesie.

Już wszyscy słodzą
kawę i kakao,
herbatę, mleko,
wino, —
— istne kino! —
A każdy chodzi ze słodziutką miną...

Nietylko w kraju
zniżka cukru słynie:
ona jest głośna w angielskiej krainie,
gdzie ze zmartwienia —
zdechną wszystkie świnie... **(K)**

Pilnować obniżki komornego!

Podlegają jej mieszkania chronione ustawą lokatorską

W związku z szeregiem wypadków niezastosowania się właścicieli domów do dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada rb. w sprawie **obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów,** należy jeszcze raz przypomnieć, że z dniem **1-ym grudnia 1935 r. zostało ustawowo obniżone na okres dwuletni komorne od mieszkań trzyizbowych i mniejszych, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, o 15 proc., a od mieszkań większych (do 6-izbowych) oraz lokali przemysłowych i handlowych, podlegających ustawie o ochronie lokatorów — o 10 proc.**

Przedewszystkiem należy stwierdzić, że wszelkie **klauzule kontraktów** między właścicielami domów a lokatorami, ustalające wysokość komornego, lub też stwierdzające, że nie może być ono zmienione, z dniem 1 grudnia z mocy samego prawa stały się nieważne.

O ile mimo to właściciel domu nie przeprowadzi ustawowej zniżki, **lokator, nie zważając na żadne upomnienia, czy nawet szykany, winien sam ustalić nową wysokość komornego i do dnia 8 każdego miesiąca (w myśl kontraktu miesięcznie, kwartalnie, czy półrocznie) przesyłać odpowiednią sumę pocztą właścicielowi domu, lub też składać ją do depozytu sądowego w kasie właściwego sądu grodzkiego.** Gdyby i to nie poskutkowało, a właściciel domu posunął swój czyn nieobywatelski dalej i dopuścił się szykan, lokator powinien uciec się **do pomocy przepisów policyjno-porządkowych.** I tak np. w wypadku zamknięcia dopływu wody należy zwrócić się do starostwa i zgłosić skargę na podstawie ustawy sanitarnej o nieprzestrzeganiu przez właściciela domu przepisów higjenicznych. W wypadku zamknięcia bramy należy przy pomocy najbliższego posterunkowego spisać protokół na dozorcę domu za niewykonywanie przepisów porządkowych. Wreszcie gdyby właściciel domu usiłował zamknąć dopływ gazu czy elektryczności, lokator musi czemprędzej złożyć nań skargę sądową o złamanie kontraktu wynajmu mieszkania.

Nastają już słotne i zimne dni...

Trzeba zatem za wczasu pielęgnować i zahartować skórę
NIVEA
Ceny od zł 0,40 — 2,60

Wyspy Kanaryjskie na Targach Poznańskich

W umowie handlowej z Hiszpanją specjalną rolę odgrywa możliwość importu do Polski produktów wysp Kanaryjskich, w tem głównie bananów i niektórych konserw. W związku z tem konsul honorowy Polski w Las Palmas organizuje udział eksporterów wysp Kanaryjskich w Targach Poznańskich. Będzie to pierwszy udział wysp Kanaryjskich w jakichkolwiek targach w Europie.

„RADJO W DOM — RADOŚĆ W DOM".

W Gdyni organizuje się „Gospodarcze Archiwum Morskie"

W porozumieniu z czynnikami gospodarczemi i samorządem w Gdyni oraz przy wydatnem poparciu Ministerstwa Przemysłu i Handlu, przystępuje **Instytut Bałtycki** do stworzenia nowej placówki naukowo - badawczej p. n. **„Gospodarcze Archiwum Morskie".**

Inicjatywa prywatna, zarówno w polskim handlu zamorskim, jak i w rozbudowie Gdyni, jako ośrodka przemysłu morskiego, natrafia na liczne trudności, spowodowane brakiem dłuższego wyrobienia handlowego w dziedzinie handlu morskiego, daje się odczuć brak tradycyj, ubóstwo materjału informacyjnego odnośnie do obcych rynków, a w szczególności innych portów morskich; brak ten staje się poważnym hamulcem każdej większej ekspansji handlowej i wszelkich objawów przedsiębiorczości.

Aby usunąć te braki, inne państwa, jak np. Niemcy, powołały do życia zorganizowany na podstawach naukowych **aparat informacyjny, który stoi do usług sfer gospodarczych.** Najbardziej znanemi placówkami tego typu są: Institut für Weltwirtschaft und Seeverkehr w Kilonji, Weltwirtschaftsarchiv w Hamburgu, pozatem Instytuty w Rotterdamie i Antwerpji.

Kwestja naukowego informowania świata gospodarczego stała się aktualna od dłuższego czasu i w Polsce. Instytucją tego typu będzie **„Gospodarcze Archiwum Morskie".** Zadanie Archiwum będzie polegało na praktycznem wyzyskaniu naukowych materjałów, rozproszonych po ośrodkach uniwersyteckich, bibljotekach, w prasie i publicystyce — innemi słowy — na wprowadzaniu danych naukowych do życia praktycznego.

W szczególności działalność Gospodarczego Archiwum Morskiego będzie przedstawiała się następująco: a) Stworzenie bibljoteki fachowej oraz archiwum materjałów informacyjnych w zakresie handlu morskiego, urządzeń portowych i żeglugi, b) Obsługiwanie danym materjałem zainteresowanych sfer gospodarczych, drogą publikacji odpowiednich raportów i oświetlania poszczególnych zagadnień, c) Badanie zjawisk gospodarki morskiej w obcych krajach pod kątem widzenia praktycznych potrzeb handlu polskiego i żeglugi polskiej, jak też wytycznych polskiej polityki morskiej.

Jest nadzieja, że **istnienie tej placówki będzie odpowiadało najistotniejszym potrzebom nie tylko miasta portowego, ale też całego polskiego handlu zamorskiego, jakoże w Gdyni i obok Gdańska koncentrują się coraz bardziej nici stosunków gospodarczych z krajami bałtyckiemi i zamorskiemi.**

Laureaci Nobla

Uroczyste wręczenie nagród w Sztokholmie

We wtorek odbyła się w Pałacu Koncertowym w Sztokholmie uroczystość wręczenia nagród Nobla, wraz z dyplomami. Wręczenia dokonał osobiście król. Obecni byli wszyscy tegoroczni laureaci, a mianowicie: **Prof. Joliot i p. Irena Joliot** laureaci nagród w dziale chemji, prof. niemiecki **Spemann** (nagroda w dziale medycyny), profesor angielski **Chadwich** (nagroda w dziale fizyki).

Prezes Komitetu nagrody Nobla w dziale chemji prof. Palmaer składając gratulacje państwu Joliot przypomniał, że przed 24 laty, matka obecnej lauretki p. Marja Curie - Skłodowska otrzymała nagrodę w dziale Chemji, zaś w roku 1903 p. Ciure - Skłodowska i prof. Curie odznaczeni zostali wraz z Beequerlem nagrodą w dziale fizyki.

Na uroczystości obecni byli prócz króla i członków rodziny królewskiej, dawniejsi laureaci nagród Nobla, członkowie rządu i korpusu dyplomatycznego.

Król szwedzki Gustaw wręczył we wtorek w Sztokholmie tegoroczne nagrody Nobla. — W pierwszym rzędzie od lewej: ks. Wilhelm, następca tronu z małżonką, król Gustaw, ks. Sybilla, ks. Gustaw Adolf i ks. Eugenjusz

W godzinach popołudniowych laureaci wzięli udział w uroczystości odsłonięcia w ratuszu tablicy pamiątkowej ku czci Nobla.

Wieczorem odbył się na ratuszu uroczysty **bankiet ku czci laureatów.** W bankieci wzięli udział członkowie rodziny królewskiej. W dniu wczorajszym małżonkowie Joliot wygłosili w kole kobiet odczyty o wytworzonym przez nich obojga systetycznym radzie.

Od 15 do 25 procent obniżona będzie taryfa telefoniczna

Taryfa telefoniczna w Warszawie ulegnie obniżce z dniem 1 lutego 1936 r. najdalej zaś dnia 1 marca. Jednocześnie Ministerstwo Poczty przeprowadzi odpowiednią redukcję opłat telefonicznych na swojej sieci. Obniżka wahać się ma w granicach **od 15 do 25 procent.** Jej wysokość będzie ustaloną dopiero po przeprowadzeniu ścisłych kalkulacyj.

W nowej taryfie mają być przedewszystkiem uwzględnione interesy świata pracy oraz kupiectwa. Jeśli się żąda od kupca, by sprzedawał taniej, to powinno się iść mu na rękę i zmniejszać jego świadczenia.

Prawdopodobnie szczegóły nowej taryfy telefonicznej będą znane już przed Nowym Rokiem.

Tragiczna śmierć matki i syna

We wsi Kozin gminy aleksandrowskiej 13-letni Michał Isaczenko, pojąc bydło w Horynju wpadł pod lód, który się pod chłopcem załamał. Na pomoc tonącemu pospieszyła jego matka Barbara, lecz wskutek załamania się lodu wpadła również do wody. Syn i matka utonęli.

Podarunki wywołujące radość...

Śniegowce z ciepłą podszewką wzór Chargin **5.50**

dla panów 3.75 dla pań . . . **3.25**

z mocnym tylnym napiętkiem i obcasem **2.95**

pantofelki salonowe pilśniowe w ładnych kolorach **6.25**

dla dzieci z mocną podszewką wlk. 19/20 **2.45**
wlk. 21/24 3.25
wlk. 25/26 3.75
wlk. 27/30 4.25

kolorowa skóra z podeszwą Kossy **3.90**
wlk. 31/35 4.25
wlk. 25/30 . .

Leiser

Gdańsk. Langgasse 73

Otwarte w niedzielę, dnia 15 grudnia od godz. 14 do 18.

Likwidacja Akademickiego Koła Pomorzan
w Warszawie

Akademickie Koło Pomorzan w Warszawie zostało założone w marcu 1925 r., przez grono Pomorzan studjujących na wyższych uczelniach warszawskich, w celu skupienia na stołecznym terenie studentów Pomorzan, umożliwienia im wzajemnego poznania się i wymiany zdań, wzajemnego popierania się, utrzymania łączności z Pomorzem.

W ciągu swego dziesięcioletniego istnienia koło przechodziło różne koleje, dochodząc do największego rozkwitu w latach 1933-34, za prezesury kol. mgr. Bernarda Kuli. Odtąd jednak zaczyna się jego powolny upadek.

Wolą prawodawcy, A. K. P. W. skończyło swój żywot międzyuczelniany stając się organizacją wyłącznie studentów Uniwersytetu J. Piłsudskiego; straciło przeszło 50 proc. swych członków, nie miało już możności skupienia całej pomorskiej młodzieży akademickiej studjującej w Warszawie.

Postanowiono więc zlikwidować A. K. P. W., powołując na jego miejsce organizację inną, mogącą skupić nietylko studentów Pomorzan, ale całą młodą inteligencję pomorską, przebywającą w stolicy. W wyniku tego postanowienia zapadłego w listopadzie na zebraniu walnem A. K. P. W. w kwietniu 1934 r., powstało **Stowarzyszenie Przyjaciół Pomorza w Warszawie.**

Z tą chwilą istnienie A. K. P. W. stało się bezprzedmiotowe i w niedzielę, dnia 1 grudnia br. w obecności wielkiego przyjaciela pomorskiej młodzieży akademickiej Jego Magnificencji Pana Rektora Akademji Stomatologicznej Prof. Dr. Romana Nitscha, długoletniego kuratora A. K. P. W. odbyła się jego likwidacja oraz przekazanie majątku na rzecz pomorskiej młodzieży akademickiej, skupiającej się w Stowarzyszeniu Przyjaciół Pomorza w Warszawie.

F. W.

Dorobek okręgu pomorskiego LMK.
Wspaniały rozwój prac organizacyjnych

Rozmach, znamionujący działalność okręgu pomorskiego L. M. K., uwidocznił się dopiero w połowie 1934 r., gdy kierownictwo prac na dość słabym organizacyjnie terenie Pomorza objął **obecny zarząd okręgu,** z prezesem S. O. w Toruniu **p. R. Radłowskim** na czele. Przejąwszy w spuściźnie zaledwie 20 oddziałów z niewielką liczbą członków i małą prężnością organizacyjną — w ciągu kilkunastu miesięcy obecny zarząd podniósł znacznie siłę okręgu, pogłębiając zarazem wśród społeczeństwa pomorskiego zrozumienie dla spraw morskich i kolonjalnych. Liczby mówią same za siebie: na 1 grudnia rb. okręg L. M. K. obejmował **60 oddziałów, 37 kół szkolnych i 82 koła inne z liczbą 32.068 członków,** zajmując w ten sposób 7-me miejsce wśród okręgu L. M. K. pod względem siły organizacyjnej.

Stało się to dzięki intensywnej pracy zarządu okręgu, sharmonizowanej w sekcjach i referatach, prowadzonych przez poszczególnych członków zarządu, a przy wydatnym udziale kierownika biura okręgu **p. kpt. Suffczyńskiego.** Na szczególne wyróżnienie zasługuje **dział wodny,** kierowany przez p. **dyr. inż. A. Borna,** wysuwający okręg na tym odcinku pracy, na pierwsze miejsce wśród innych okręgów.

Skoordynowawszy prace wszystkich oddziałów, zarząd okręgu skupił w szeregach Ligi wszystkie grupy społeczeństwa. Spośród których wybija się na plan pierwszy **obwód kolejowy** zarówno liczbą, jak i intensywnością akcji propagandowo-organizacyjnej. Realizując konsekwentnie program, zarząd okręgu przystąpił ostatnio do planowej akcji wśród młodzieży, to też podane powyżej liczby organizacyjne ulegną niewątpliwie znacznemu zwiększeniu.

Prezydjum okręgu stanowią: prezes — p. **R. Radłowski,** pierwszy wiceprezes — p. wojewodzina **J. Kirtiklisowa,** II wiceprezes — **p. płk. inż. Z. Dzwonkowski,** sekretarz — **p. kpt. A. Trepiak** i skarbnik — p. **sędzia Chmurzyński.**

„Gdyński Malisz" przed sądem
Rozprawa przeciwko Bulińskiemu — 19 grudnia

19 grudnia przed Sądem Okręgowym w Gdyni odbędzie się rozprawa karna przeciwko niedoszłemu mordercy 14-letniej służącej **Stefanowi Bulińskiemu,** który wzorem słynnego krakowskiego Malisza chciał zdobyć większą sumę pieniędzy przez zamordowanie listonosza zwabionego do mieszkania swej znajomej w Gdyni.

W tym celu podobnie jak Malisz, i Buliński nadawał drobne przekazy pieniężne pod adresem swej znajomej. Obawiając się, by w zbrodni nie przeszkodziła mu znajdująca się w mieszkaniu służąca **Monika Koczyńska,** Buliński zadał jej kilkanaście ciosów nożem kuchennym, przyczem złamał nawet nóż na jej głowie. Nie zdążył jednak dobić dziewczyny i przestraszony niespodziewanym jej oporem, niedoczekawszy się listonosza uciekł z mieszkania. Przez kilka dni błąkał się w lesie redłowskim, skąd wreszcie wyszedł i w drodze do domu został aresztowany.

Proces, którego tło wstrząsnęło całą Gdynią w drugiej połowie września — budzi wielkie zainteresowanie w całem mieście.

Rozwój żeglugi śródlądowej
Regulacja Wisły

Min. Komunikacji doceniając znaczenie żeglugi na naszych rzekach, zwłaszcza jej roli przy transportach masowych, oraz biorąc pod uwagę jej obecny zaniedbany stan, powołało specjalną komisję do spraw rozwoju żeglugi śródlądowej. Komisja ta pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu inż. A. Bobkowskiego, przy udziale dyrektorów Departamentu i biur Min. Komunikacji oraz osób zaproszonych już rozpoczęła pracę.

Specjalną uwagę Ministerstwo Komunikacji zwróciło na potrzebę systematycznych robót regulacyjnych na Wiśle ze względu na rolę wielkiej drogi wodnej, jaką rzeka ta z natury rzeczy winna u nas odgrywać.

Wyrazem wagi, jaką do tej sprawy Ministerstwo przywiązuje jest powołanie do życia stałej komisji do spraw technicznych Wisły z udziałem przedstawicieli Politechniki Warsz. prof. Rybczyńskiego i Politech. Lwowskiej prof. M. Latakiewicza.

Komisja ta pod przewodnictwem dyrektora biur Dróg Wodnych inż. E. Romańskiego, przy udziale wyższych urzędników Min. Komunikacji na pierwszem posiedzeniu omówiła plan najbliższych prac w dziedzinie regulacji Wisły.

Obecny na posiedzeniu podsekretarz Stanu inż. J. Piasecki w przemówieniu zaakcentował zainteresowanie Rządu sprawami regulacji Wisły jako głównej polskiej arterji wodnej.

Ciekawe zjawisko
Mimo mrozów na Wybrzeżu kwitną bzy

W okolicach Pucka zauważono niezwykłe — biorąc pod uwagę zimową porę — zjawisko. Oto niektóre drzewa i krzaki bzów, pokryły się gęsto pąkami.

Coprawda w ostatnich tygodniach panowała w tych stronach piękna i słoneczna pogoda, od kilku dni jednak nastąpiły dość silne mrozy, które zwarzą przedwcześnie ożywające pąki.

7 nowych mistrzów rzeźnickich
złożyło egzamin w Izbie Rzemieślniczej w Grudziądzu

W dniu 4 bm. przed komisją egzaminacyjną dla zawodu rzeźnicko-wędliniarskiego w Izbie Rzemieślniczej w Grudziądzu zdali egzamin mistrzowski zgodnie z art. 158 prawa przemysłowego i są uprawnieni do kształcenia i trzymania uczniów zgodnie z art. 149 prawa przemysłowego: p. Bernard Bergmański z Brodnicy, p. Maksym. Brzózka z Lipusza pow. Kartuzy, p. Paweł Domnach ze Skórcza, p. Teodor Kwirandt z Grudziądza, p. Benedykt Marchewicz z Godziszewa pow. Tczew, p. Stanisław Zalewski z Grudziądza, p. Józef Gensty z Grudziądza.

Handel owocami przechodzi w polskie ręce
W Gdyni powstała spółdzielnia, która winna cieszyć się poparciem całego chrześcijańskiego kupiectwa

W ostatnich dniach utworzona została w Gdyni (ul. 10 Lutego, tel. 11-70) pierwsza chrześcijańska spółdzielnia kupców samodzielnych dla handlu owocami. Członkiem tej spółdzielni, która ma za zadanie sprowadzanie owoców południowych z pominięciem nie polskiego pośrednictwa, może być każdy kupiec samodzielny. Jeden udział kosztuje 100 zł przy 2-krotnej odpowiedzialności.

Na czele nowego przedsiębiorstwa liczącego już dzisiaj 50 członków, stanął znany fachowiec tej branży **dyr. Józef Mięso.**

Spółdzielnia otrzymała kontyngent przywozowy, a jej chrześcijański charakter jest statutowo zastrzeżony.

Utworzenie spółdzielni powinno zwrócić uwagę polskiego kupiectwa, gdyż jestto znowu **poważny krok naprzód w kierunku przejmowania handlu owocami w ręce polskie.**

„Elemka" wraca do Gdyni

W dniu 10 listopada wyruszył z Algieru do Gdyni statek Ligi Morskiej i Kolonjalnej „Elemka". W dniu 18. 11. 1935 r. przepłynął Gibraltar. Na Atlantyku s/c „Elemka" przebył dość silny sztorm, mimo to w dniu 8 grudnia minął wyspę Wight (kanał La Manche). Przybycie s/c „Elemka" do Gdyni, spodziewane jest przed świętami Bożego Narodzenia.

Wczorajsza aukcja
na „Gdyńskich Targach Owocowych"

W dniu wczorajszym (12 bm.) sprzedano na „Gdyńskich Targach Owocowych" 21.500 kg. mandarynek hiszpańskich po cenie 9,50—11,00 zł za klatkę 10-kg, ok. 400 skrzynek pomarańcz hiszpańskich po 44—44.50 zł za skrzynkę, oraz niewielką ilość grapfruitów (cytrynusów). Naogół, po za dużem zainteresowaniem dla pomarańcz, cechował aukcje nastrój ospały.

Zaznaczyć należy, iż na sprzedaż aukcyjną przeznaczono większą partję owoców, jednak nie zdążono na czas wyładować jej ze statku.

Dzień w Gdańsku

Piątek 13 grudnia

KALENDARZYK RZYM-KAT.
Piątek: Łucji — Sobota: Spirydjona

— **Przewidywany przebieg pogody.** W piątek pochmurno, przelotne opady śniegu, umiarkowane wiatry wschodnie do północnych, we dnie lżejszy w nocy umiarkowany mróz; w sobotę pochmurno, zimno.

— **Dyżur nocny lekarzy w Gdańsku.** Dn. 13 bm. pełnią dyżur dr. Wolff, Karthaeuserstrasse 112, tel. 22277 i dr. Ewa Schmidtówna Holzmarkt 3, tel. 22485.

Ruch towarzystw

— **Zebranie Towarzystwa Ludowego „Jedność" w Gdańsku** odbędzie się w poniedziałek, 16 bm. o godz. 19 w sali parafjalnej kościoła Chrystusa Króla przy Sandgrube 55.

Kalendarz zebrań

W piątek, 13 bm.
O godz. 19,30 Tow. b. Wojaków placówki Gdańsk w Domu Polskim przy ul. Wallgasse

Repertuar kin gdyńskich

Kino Morskie Oko: „Piekło" („Dante's Inferno"). Nadprogram najnowsze tygodniki.

Kino Bajka: „Bez nazwiska", w roli gł. Jackie Cooper. Bogaty nadprogram.

Kino Czarodziejka: „...en nocy letniej". Bogaty nadprogram.

Kino Nadmorskie: „Świat się śmieje". — Ciekawy nadprogram.

Z miasta i okolicy

— **Masowa germanizacja nazwisk polskich** Za zgodą senatu zmienili swoje nazwiska pielęgniarz chorych Kieslingkowski, zamieszkały przy ul. Eschenweg 13 we Wrzeszczu na Kiesling, a wdowa Marta Kamińska, zamieszkała w Gdańsku przy ul. Heilige Geistgasse 50 wraz z synem, pomocnikiem kupieckim Pawłem Kamińskim na Henkel.

— **Mnożące się kradzieże w Sopotach.** W ostatnim czasie mnożą się w Sopotach w zastraszający sposób śmiałe kradzieże mieszkaniowe i włamania. I tak np. dokonano onegdaj przed południem dwie kradzieże mieszkaniowe w domach przy ulicy Południowej i przy ul. Frantiusa. Złodzieje wdarli się do położonych na parterze mieszkań przez otwarte okna. Jeden ze sprawców zgubił podczas ucieczki kalosz. Dalszego włamania dokonano do pewnego kurnika przy ul. Schlosstr. z którego skradziono kilka kur. W dniu poprzednim skradziono z kurnika sanatorjum Hochwasser również 15 kur. Wreszcie dokonano jeszcze włamania na strych w domu przy ul. Wilhelmstr. gdzie złoczyńcom wpadło do rąk jednak kilka tylko przedmiotów mniej wartościowych. Czy policji udało się już wyśledzić sprawców, niewiadomo.

— **Zderzenie autobusu z motocyklem.** Onegdaj zderzył się w Oliwie autobus DZ 664 z motocyklem z przyczepką DZ 6254, skutkiem czego motocykl się wywrócił. Motocyklista i jego towarzysz runęli na bruk. Pierwszy doznał okaleczenia głowy i twarzy i przewieziony został do lecznicy miejskiej. Drugi wyszedł bez szwanku z tej przygody. Policja stwierdziła, że winę za zderzenie ponosi motocyklista, który był zagazowany.

— **Kronika policyjna z 12 bm.** Przytrzymano 7 osób, z tych 4 za opilstwo, 1 za kradzież, 1 za uraz ciała, 1 celem wydalenia.

— **Zgubiono:** polski wykaz osobisty dla Brunona Chojnackiego, 2 książki, trzewik dziecięcy z sierści wielbłądziej, smyczek skrzypcowy, złoty zegarek damski na rękę, złoty naszyjnik z brelokiem.

— **Z urzędu stanu cywilnego w Gdańsku.** Zmarli: inwalida Ernest Pahlke 55 lat, wdowa Henryka Deutschland z domu Lewy 83 lat, mężatka Marta Falk z domu Koerber 68 lat, córka robotnika Jana Liedtkego 3 godz.

Wydawanie kart podatkowych
w Sopotach i w powiatach wiejskich

W czasie od 16 do 31 bm. wydawane będą karty podatkowe na rok 1937 w Sopotach w ratuszu pokój 56, w Nytychu i Nowym Dworze przez magistraty, w dalszych miejscowościach trzech powiatów wiejskich Gdańskie Wyżyny, Gdańskie Niziny i Wielkie Żuławy przez urzędy gminne.

Konfiskata „Danziger Volkszeitung"

Wczoraj władze policyjne w Gdańsku skonfiskowały wydanie organu partji centrowej „Danziger Volkszeitung". Przyczyna konfiskaty niewiadoma.

Niepokryte pretensje
wierzycieli zbankrutowanego wydawnictwa „Danziger Landeszeitung"

W sprawie upadłości spółki wydawniczej Westpreussischer Verlag w Gdańsku nastąpi ostateczny podział sumy między wierzycieli. Suma ta wynosi 8323.88 guld. Wierzyciele tracą 74000 guld. Jak wiadomo, wydawała spółka ta do listopada 1933 dziennik „Danziger Landeszeitung" jako organ partji centrowej. Po zgleichszaltowaniu dziennik stracił prawie wszystkich czytelników i wydawnictwo musiało ogłosić upadłość.

Gauleiter Streicher
nie przybędzie do Gdańska

Jak donosi „Danziger Vorposten", przewidziany jako mówca na zebraniu hitlerowskiem, które odbędzie się w przyszłą sobotę, gauleiter partji narodowo - socjalistycznej w Frankonji i wydawca pisma antysemickiego „Der Stürmer" Streicher nie przybędzie do Gdańska.

Rekordowa liczba członków Związku Polaków

Akcja zapomogowa opieki społecznej w cyfrach

Związek Polaków na Ziemi Gdańskiej jest nie tylko najpoważniejszą polską organizacją społeczno-polityczną, lecz zarazem i najliczebniejszą.

Jak się dowiadujemy, w dniu 10 grudnia br. ilość członków Związku Polaków **przekroczyła cyfrę 8.000.** Jest to cyfra bezsprzecznie **rekordowa,** jakiej nie zanotowała nigdy żadna z organizacyj polskich na Ziemi Gdańskiej, ani w przeszłości, ani w teraźniejszości. Fala nowych zgłoszeń kandydatów na członków nie maleje. Np. na ostatniem posiedzeniu zarządu głównego przyjęto do Związku Polaków **tylko z jednego okręgu 75 nowych członków.** Jeśli tempo zgłoszeń utrzyma się w dalszym ciągu w dotychczasowych rozmiarach, za pół roku niemal wszyscy Polacy, przebywający na Ziemi Gdańskiej, znajdą się w szeregach Związku Polaków. Mówimy „niemal", gdyż wiadomo z praktyki, iż w każdem środowisku ludzkiem, a szczególnie środowisku polskiem, zawsze znajdą się grupy ludzi niezadowolonych, którzy przesiąknięci negacją z t. zw. przez nich „zasadniczych" powodów, stanowią w danem środowisku opozycję, poprostu dla... opozycji.

Największą **siłą, przyciągającą tłumy do Związku Polaków, jest jego żywotność,** która ujawnia się w przeprowadzaniu podjętych zadań. Związek Polaków pracuje owocnie nie tylko w kierunku politycznym i narodowym, ale też nie zapomina **o opiece materjalnej nad rodakami,** którzy zbiegiem okoliczności popadli w biedę. Szczególnie daje się ona we znaki w miesiącach zimowych.

W tegorocznym okresie zimowym Związek Polaków poza zapomogami udzielonemi w gotówce rozdał już **24 wagony węgla, równowartości 7.000 guldenów i 25 wagonów ziemniaków równowartości 13.800 guldenów.** Ilości te świadczą o rozmiarach akcji zapomogowej opieki społecznej 7 P., — jak i o ofiarności społeczeństwa polskiego, które akcję tą solidarnie popiera.

Z pobytu prezydenta Rady Portu Gdańskiego w Warszawie

Ostatnio, jak donosiliśmy, bawił w Warszawie przez dwa dni prezydent Rady Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku, Nederbragt.

W pierwszym dniu pobytu w stolicy Polski, prezydent Nederbragt o godz. 11 przyjęty był przez ministra przemysłu i handlu Góreckiego, z którym odbył dłuższą konferencję. Po konferencji tej p. wiceminister Doleżal podejmował prezydenta Nederbragta śniadaniem, w którem wzięli udział m. in. wiceminister komunikacji — Piasecki, szef departamentu morskiego w Min. Przem. i Handlu — Możdżeński, dyr. departamentu Min. Skarbu — Nowak i grono urzędników Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Tego samego dnia popołudniu o godz. 6-tej prezydent Nederbragt przyjęty był w apartamentach prywatnych przez ministra spraw zagranicznych Becka.

W drugim dniu pobytu w Warszawie prezydent Nederbragt przyjęty był przez ministra komunikacji Butkiewicza.

Po powrocie z Warszawy do Gdańska prezydent Nederbragt objął w czwartek urzędowanie w Radzie Portu i Dróg Wodnych.

Otwarcie teatru gdańskiego

W pierwszym dniu Świąt Bożego Narodzenia nastąpi otwarcie teatru gdańskiego. Przypominamy tu, że teatr gdański, wskutek gruntownej przebudowy, rozpoczętej w roku ubiegłym, był do tej pory nieczynny. Przebudowa ta pochłonęła kilka miljonów guldenów. Wskutek kryzysu walutowego w maju b. r. i związanej z tem konieczności dokonania daleko idących posunięć oszczędnościowych dla ratowania sytuacji finansowej na Ziemi Gdańskiej, uległy skreśleniu również fundusze, przeznaczone na wykończenie przebudowy teatru.

Doprowadzenie do końca prac nad przebudową i wewnętrznem urządzeniem gmachu teatru jeszcze w roku bieżącym, co umożliwia otwarcie teatru w bieżącym sezonie zimowym, zawdzięczać mają gdańszczanie — jak to zaznacza gauleiter Forster we wstępnem słowie do wydanej przez dyrekcję teatru broszurki propagandowej — samemu kanclerzowi Rzeszy Hitlerowi, który zajął się osobiście ratowaniem zagrożonej wskutek kryzysu niemieckiej placówki kulturalnej w Gdańsku.

Siłami teatru grane będą dramaty i komedje, natomiast do odegrania oper i operetek zapraszane być mają do Gdańska na gościnne występy zespoły **teatralne z Rzeszy.**

Sopocka rada miejska uchwaliła
miejski preliminarz budżetowy na rok 1935-36

Onegdaj odbyło się posiedzenie rady miejskiej w Sopotach, na którem obradowano nad miejskim preliminarzem budżetowym na rok 1935/36. Wielką mowę budżetową wygłosił radca miejski Temp, sprawujący urząd komisarycznego nadburmistrza miasta.

W dyskusji oświadczył jeden z radnych centrowych, że partja jego głosować będzie przeciwko preliminarzowi, a radni innych frakcyj opozycyjnych opuścili salę posiedzeń.

Po 10-minutowej przerwie uchwalono większością głosów przedłożony preliminarz.

Tą samą większością głosów uchwalono udzielenie magistratowi pełnomocnictw, mianowicie w sprawie przenoszenia urzędników i funkcjonarjuszy miejskich, nauczycieli przy szkołach średnich i wyższych, oraz robotników i robotnic miejskich w stan spoczynku, w sprawie zawarcia umów i szeregu dalszych spraw.

Wreszcie udzielono miejskiej kasie oszczędności pokwitowania za rok 1934 i zatwierdzono umowę dzierżawną domu kuracyjnego między magistratem a dotychczasowym dzierżawcą p. Kossem.

Po zamknięciu posiedzenia jawnego, odbyło się posiedzenie tajne.

Nowa obniżona taryfa osobowa na P. K. P.

Mająca wejść w życie z dniem 1 stycznia 1936 r. nowa taryfa osobowa przewiduje — jak już pokrótce donosiliśmy — wydatne obniżenie kosztów przejazdu pociągami pasażerskiemi. Przedewszystkiem wprowadzona została w nowej taryfie zasada, według której ważność taryfy, obowiązującej w ruchu podmiejskim, rozciągnięta została na znaczne większe odległości, mianowicie od 1 do 180 km. przez co osiągnięta została obniżka kosztów przejazdu o około 20%. Np. bilet 3 kl. pociągu osob. Gdańsk—Tczew (32 km), który obecnie kosztuje 2,20 zł., będzie kosztował od 1. I. 1936 r. tylko 1,80 zł.

W ruchu podmiejskim nowa taryfa przewiduje również obniżkę cen biletów tygodniowych i miesięcznych. Cena biletów tygodniowych wynosić będzie potrójną cenę **biletów pojedyńczych z prawem jednorazowego przejazdu w ciągu dnia tam i zpowrotem,** przyczem bilety tygodniowe dostępne będą dla wszystkich pasażerów, a nietylko, jak dotychczas, dla robotników. Cena biletu odcinkowego miesięcznego natomiast wynosić będzie od 1. I. 1936 r. tylko 12-krotną cenę biletów pojedyńczych (dotychczas 18-krotną), co stanowi poważną zniżkę, jak to wykazuje przykładowo poniższa tabela opłat za przejazdy w ruchu podmiejskim na obszarze W. M. Gdańska (w guldenach):

Odległość Gdańsk—	Cena bil. II. kl. obec.	od 1. I. 36	Cena bil. III. kl. obec.	od 1. I. 36
Wrzeszcz	9,00	5,40	5,40	3,60
Oliwa	14,40	8,10	9,00	5,40
Sopoty	16,20	10,80	10,80	7,20
Nowy Port	10,80	7,20	7,20	4,80
Pruszcz	16,20	10,80	10,80	7,20
Pszczółki	32,40	21,60	21,60	14,40

Napad na młodzież katolicką

Onegdaj wieczorem dokonany został na ulicy Breitenbacha na Troylu napad na kilku członków niemiecko-katolickiej organizacji młodzieży. Do kierownika młodzieży Foxa oddano nawet strzał raniąc go. Gdy na miejsce napadu przybyło pogotowie policyjne, napastnicy znikli w ciemnościach.

Porządek wakacyj w roku szkolnym 1936-37

Dla wszystkich szkół na Ziemi Gdańskiej ustalone zostało zakończenie obecnego roku szkolnego na dzień 31 marca 1936 r.

Porządek wakacji szkolnych ustalono na rok 1936-37 następująco: na Wielkanoc od 31 marca do 15 kwietnia (14 dni); na Zielone Świątki od 30 maja do 8 czerwca (8 dni); wakacje letnie od 27 czerwca do 3 sierpnia (36 dni); wakacje jesienne od 30 września do 13 października, na gwiazdkę od 22 grudnia 1936 r. do 7 stycznia 1937 r.

Ze sportu
SOBOTNI MECZ BOKSERÓW GEDANJI.

Miarą żywotności klubu sportowego, są wystąpienia jego na zewnątrz pod formą spotkań międzyklubowych.

K. S. Gedanja, biorąca niezwykle czynny udział w życiu sportowem Gdańska, w każdej dziedzinie wybija się na czoło klubów sportowych Wolnego Miasta.

Ostatnio jesteśmy świadkami ożywienia na **„rynku pięściarskim".**

Po wyjeździe do **Rumunji** i odniesionych sukcesach, nastąpiła długa przerwa w spotkaniach bokserskich. Powodem jej był **brak przeciwników dla ósemki Gedanji, ponieważ kluby niemieckie w Gdańsku z niezrozumiałych dla nas względów unikały spotkań.** Wobec czego władze kierownicze K. S. Gedanji **zwróciły się do klubów krajowych,** zapraszając je na swój teren.

I tak byliśmy świadkami w ostatnią niedzielę spotkania K. S. Gedanji z **Legją stołeczną,** zakończonego **zwycięstwem drużyny gdańskiej.**

Drugim zkolei klubem goszczącym w Gdańsku będzie **„Astorja" bydgoska, drużynowy mistrz Pomorza.**

Spotkanie to poza ogólnemi cechami normalnego meczu bokserskiego posiada dla nas **niezwykle ważny szczegół.** Otóż Astorja przed paru tygodniami reprezentowała Pomorze na drużynowych mistrzostwach Polski. Sobotnie spotkanie rozstrzygnie, czy reprezentacja oddana była w godne ręce, czy istniał klub na Pomorzu, który by lepiej spełnił powierzone mu zadanie. (Astorja, jak wiadomo, przegrała w Łodzi z I. K. P. 10:6). W każdym razie, obecnie **Astorja wśród klubów Pomorza zajmuje pierwsze miejsce i sobotnie spotkanie, możemy być pewni, stać będzie na wysokim poziomie.**

Skład osobowy drużyn przedstawia się następująco:

Astorja (w kolejności wag): Wypijewski, Wojtkowiak, **Borowicz,** Dorsz, Karasek, Sobecki, Łukowski, Matjasik.

Gedanja: Wyszecki, ...ocki, Bianga, Zieliński, Jaworski, Sa...owski, **Hanske, Choma.**

Pięć lat istnienia
Rady Interesantów Portu w Gdyni
Skonsolidowana organizacja gospodarcza odegrać winna rolę w kształtowaniu oblicza przyszłej Gdyni

Onegdaj obchodziła w Gdyni pięciolecie swego istnienia niezależna organizacja gospodarcza, zrzeszająca gdyńskie firmy portowe i wielkie przedsiębiorstwa, związane z morzem — **Rada Interesantów Portu.**

Potrzebę utworzenia podobnej organizacji odczuwał port gdyński w zaraniu swego powstania i rozwoju w sposób ogromnie palący.

Zestrzelenie wszelkich prac, mających na celu zabezpieczenie interesów przedsiębiorstw portowych w Gdyni, w ramach jednej organizacji stawało się nieodzowną koniecznością z chwilą, gdy z dniem każdym życie gospodarcze portu wysuwało nowe problemy i nowe postulaty. To też powstanie Rady Interesantów Portu nie było tworem sztucznym, lecz naturalną podyktowanym koniecznością i temu właśnie zawdzięczać należy zarówno wielką rolę, odegraną przez tę instytucję w dziale rozbudowy technicznej i handlowej portu, jak i spoistość tej życiowej organizacji, będącej, bodajże, jedynym wyjątkiem w powodzi organizacyj gdyńskich, w którym po pięciu latach znajdujemy ludzi, pracujących w tym samym zespole osobowym, co i w dniu założenia tegoż.

A przecież wziąć trzeba pod uwagę, że czynnik konsolidacji najłatwiej może być zachwiany tam, gdzie w ramach wspólnej organizacji stykają się sprzeczne nieraz interesy poszczególnych członków, gdzie moment konkurencji jest jednym z najważniejszych bodźców pracy portowej. Właśnie biorąc pod uwagę tę okoliczność stwierdzić należy ogromną zasługę, położoną w dziedzinie **konsolidacji elementu gospodarczego w porcie gdyńskim, jaką położyła w ciągu tych lat pięciu Rada Interesantów Portu, której wszystkie wystąpienia nazewnątrz cechowała zawsze zupełna solidarność i zawsze jednolity front we wszystkich zagadnieniach, tyczących się portu gdyńskiego.**

W ciągu tych pięciu lat z Rady Interesantów Portu wyszła niejedna **pożyteczna inicjatywa, która znalazłszy oddźwięk w ciałach ustawodawczych naprawiła i wygładziła wiele braków i niedociągnięć w życiu portowem i bez przesady stwierdzić można, iż poczyniła wiele ulepszeń, warunkujących normalny rozwój portu.**

Wystarczy przypomnieć ścisłą współpracę Rady Interesantów Portu z komisją morską b. Sejmu — współpracę, która wyraziła się szeregiem ustaw, przepisów i rozporządzeń, usprawniających pracę portową, będącą jednym z podstawowych elementów konkurencyjności Gdyni.

Ilekroć odbywała się jakakolwiek konferencja, obejmująca przedstawicieli władz centralnych, a mająca na celu usprawnienie pracy portowej tylekroć **konkretny projekt wybrnięcia z tej lub innej sytuacji, hamującej pracę portową wysuwała zawsze Rada Interesantów.**

W organizacji tej skupili się bowiem powiązani wspólnemi w ogólnym zarysie interesami fachowcy w sprawach morskich, dzięki czemu w ramach jej kształtować się poczęła a dziś już całkowicie się ukształtowała **pierwsza nasza morska reprezentacja gospodarcza.**

Punktem wyjściowym Rady Interesantów Portu była obrona własnych interesów poszczególnych firm. Ponieważ jednak **wszelkie techniczne usprawnienie pracy portowej, łączące się bezpośrednio z interesami firmy zostają jako czysty zysk samego portu, przeto osiągnięcia tej organizacji były jednocześnie osiągnięciami całego portu.** Z każdym rokiem jednak działalność Rady rozszerzała się, obejmując już nie tylko sferę zainteresowań materjalnych poszczególnych firm, ale i szerokie zagadnienia ogólne portu gdyńskiego.

Ponadto Rada Interesantów Portu położyła jeszcze jedną zasadniczą zasługę w życiu i w propagandzie Gdyni **wydając co roku pod redakcją dyrektora Rady dr. Bolesława Kasprowicza wartościowy materjał statystyczny pod nazwą „Roczników Rady Interesantów Portu", które zawierają niezwykle bogaty zasób wiadomości gospodarczych, tyczących się naszego życia na morzu.**

Owe roczniki są niejako podręcznikami gospodarczych zagadnień portu gdyńskiego, ujętych niezwykle wszechstronnie i obrazujących rozwój naszej polityki morskiej w oryginalnem opracowaniu statystycznem, czem **wypełniają lukę istniejącą w naukowej literaturze, poświęconej u nas problemom morskim.**

Pięcioletni okres pracy żywotnej organizacji gospodarczej zamknięty został zapoczątkowaniem nowego okresu starań, wyrażonych ostatnio w memorjale wręczonym Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu a omawiającym **projekt komercjalizacji portu.**

Nad skalą postulatów tego projektu można by dyskutować, ale niemniej już dziś powiedzieć można, że z tej nowej akcji wypłynie jakaś pożyteczna zdobycz dla portu. Jedną z najważniejszych jednak ról, doskonale spełnionych przez Radę w okresie pierwszego pięciolecia jej istnienia, było **związanie w ramach autorytatywnej organizacji wszystkich firm portowych i utworzenie solidarnego frontu we wszystkich zagadnieniach gospodarczych.**

Prezesem Rady Interesantów Portu od chwili jej założenia jest **inż. Napoleon Korzón,** dyrektor naczelny f. „Polskarob", wiceprezesami p. **Feliks Kollat,** prezes Związku Armatorów i dyrektor naczelny „Żeglugi Polskiej" i p. **Lucjan Byczkowski,** prezes Związku Spedytorów i dyrektor „Warszawskiego Towarzystwa Transportowego". Dyrektorem Rady Interesantów Portu jest **dr. Bolesław Kasprowicz.**

Obecnie Rada Interesantów Portu wchodzi w nowy okres swych prac i swej działalności.

Przed nią otworem stoi olbrzymie nieprzerwane jeszcze pole wielkich możliwości i wielkich zasług.

Pierwszy okres pięcioletni podkreślił jej spoistość, jej ciężar gatunkowy, jej znaczenie w ogólnym życiu **Gdyni-portu.** Dziś nasuwa się mimowoli refleksja, że i w życiu miasta, będącego jednak bezpośredniem zapleczem portu, odczuć się winna również aktywność Rady Interesantów Portu **jako całej organizacji.**

Silny port posiadać winien silne zaplecze. Dlatego też troska o to zaplecze spoczywać winna w pewnym stopniu i na organizacji, będącej jego najbardziej autorytatywnym wyrazem.

Słabe zaplecze osłabia port. Największa nawet energja Rady Rady Interesantów w walce o utrzymanie obrotów portu gdyńskiego na dawnym poziomie nie przyda się na nic w chwili, gdy wylew Kaczej Rzeczki czy tyfus, wybuchający nagle w norach „Meksyku" lub „Budapesztu", wywoła epidemję, która skieruje statki i przeładunki do Gdańska.

To jest jeden przykład, ale takich przykładów są dziesiątki. Nie znaczy to, by Rada Interesantów Portu miała się zajmować zagadnieniami sanitarnemi miasta, ale wskazuje na to, by zagadnieniami miejskiemi się interesowała i przychodziła z pomocą w ich rozwiązywaniu, jako słusznie uważająca się za wyraz portu, emanacja jego życia gospodarczego.

To zrozumienie dla miasta, które dotychczas znajdywało się u poszczególnych członków tej instytucji, ogarnąć powinno w nowym okresie ją jako całość.

Przed sferami gospodarczemi portu leży ten sam obowiązek i ta sama odpowiedzialność w kształtowaniu przyszłego oblicza Wielkiej Gdyni, co i przed miastem.

Młodzież gdyńska znaleźć winna w firmach portowych możność rozwinięcia swoich zdolności i swego przygotowania teoretycznego.

To kształcenie młodzieży w kierunku morskim jest wprawdzie kosztowne, ale to jest mimo wszystko interes na przyszłość — to jest jednak **obowiązkiem pierwszego gospodarczego pokolenia portowego Gdyni wytworzyć i pozostawić po sobie twarde, fachowe nowe pokolenie morskie.**

W wielu firmach portowych problem ten znajduje całkowite zrozumienie, ale to zrozumienie musi być szersze, musi wypływać z samego należenia do Rady Interesantów Portu — instytucji, która nabrała już całkiem szerokiego wyrazu.

Najwyższy czas, aby na ten moment zwrócić baczniejszą uwagę, aby nareszcie sędziwych, nie mówiących po polsku Sorgenfreiów i innych jemu podobnych fachowców morskich zastąpić młodem pokoleniem polskiem, które trzeba jednak odpowiednio wychować i praktycznie wykształcić.

Kształtowanie się Gdyni, kształtowanie się jej życia gospodarczego wysuwa Radę Interesantów Portu na nową platformę, na której odegrać jeszcze może i winna dużą rolę czynnika konsolidacji i fachowości.

Cech rzeźnicki w Wejherowie w sprawie cen mięsa

Na artykuł w „Gazecie Morskiej" z dnia 5 grudnia br. p. t.: „Konsument ma głos" Zarząd Cechu rzeźnickiego wyjaśnia:

Świnia 125 kg żywej wagi kosztuje 125 zł t. j. 100 zł za 100 kg.

Po uboju otrzymujemy z świni żywej wagi 125 kg:

15 kg słoniny po 1,80 zł za 1 kg		27.— zł
3,5 kg sadła po 2,30 zł za 1 kg		8,05 zł
6 kg łba po 0,80 zł za 1 kg		4,80 zł
0,5 kg polędwicy po 2,00 zł za 1 kg		1,— zł
7 kg nóg w całości po 0,80 gr. za 1 kg		5,60 zł
16 kg schabu z karkówką po 1,60 zł za 1 kg		25,60 zł
3 kg podgardla po 1,40 zł		4,20 zł
15 kg boczku po 1,60 zł za 1 kg		24,00 zł
29 kg szynki z łopatką po 1,60 zł		46,60 zł
5 kg na wyschnięcie		—
100 kg	razem:	146,65 zł
dochodzi:		
krew		0,15 zł
wątroba		3,— zł
płuca, nerki i serce		0,80 zł
jelita i inne		3,50 zł
	Ogółem:	154,10 zł

Ponieważ wyliczenie powyższe nie zgadza się z wywodami autora artykułu, prosimy o wyjaśnienie różnicy powstałej w kwocie 21 zł 35 gr.

Koszty rzeźnika wynoszą:

1 świnia wagi 125 kg kosztuje	125,— zł
15% koszta handlowe	18,75 zł
10% zysku	12,50 zł
za ubój	8,20 zł
Razem:	164,45 zł

Strata wynosi zatem 10 zł 35 gr.

P. J. H. zapytuje w swoim artykule, czy rzeźnicy zrobili jakąś ofiarę, obniżając cennik i sądzi, że nie! Wręcz przeciwnie. Rzeźnicy ponoszą straty po tak obniżonych cenach, jak wykazuje powyższa kalkulacja. Pragnąc p. J. H. wyjaśnić szczegółowiej komunikujemy, że świnie nabyte wprost u gospodarza nie tracą na wadze 20% ale do 30%. Przytem należy dokładnie obejrzeć cennik, gdyż boczek nie kosztuje 2,20 zł za 1 kg, lecz tylko 1,60 zł.

Zarząd Cechu postanowił każdorazowo informować konsumentów za łaskawem pośrednictwem „Gazety Morskiej" o cenach żywca i stąd wynikłych cen przetworów mięsnych.

Spadek cen artykułów żywności w Pucku

Sprawa obniżki cen artykułów pierwszej potrzeby w tut. powiecie zatacza coraz szersze kręgi. Po obniżce cennika rzeźnickiego w Wejherowie, obniżce cen cukru, węgla a ostatnio obniżki cen biletów w kinie „Apollo" w Wejherowie mamy do zanotowania obniżkę cen chleba, mięsa i jego przetworów w Pucku.

W dniu onegdajszym t. j. 6 bm. odbyła się w Pucku konferencja w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy udziale p. burmistrza m. Pucka, ref. przemysłowo-handlowego Starostwa Morskiego oraz wszystkich miejscowy rzeźników i piekarzy.

Konferencję zagaił p. burmistrz mgr. Szkuta, apelując do zebranych, by poddali rewizji dotychczasową kalkulację swych produktów z uwagi na zmniejszoną siłę nabywczą konsumentów.

Przedstawiciel tut. Starostwa Morskiego referendarz W. Bogacz w dłuższych wywodach wykazał, że nawet najoszczędniejsza kalkulacja zawiedzie, jeśli konsumenci ograniczą swe zakupy, że raczej przez czasowe zawieszenie obsługi amortyzacji kapitału i urządzeń można obniżyć cenę poszczególnego produktu, przez co umożliwi się konsumentowi nabywanie środków spożywczych w dotychczasowym zakresie. Naczelnem prawem przemysłowca, kupca winna być zasada, że w rentowności jego warsztatu pracy nie zadecyduje zysk osiągnięty z jednej transakcji, lecz zysk wynikający ze **słusznej** ceny i osiągnięty z szeregu transakcji.

W dyskusji b. obszernej zabierali głos przedstawiciele poszczególnych branż: — p. Rzepczyński z ramienia organizującego się cechu rzeźnickiego i p. Lessnau z ramienia cechu piekarskiego.

W wyniku tej konferencji uchwalono, że wszyscy piekarze w Pucku będą **od dnia 9 bm. sprzedawać chleb w cenie 28 gr. za 1 kg,** zaś rzeźnicy miejscowi w/g cennika, który **poniżej podajemy:**

Cennik mięsa i przetworów (za 1 kg): słonina 1,80, szynka 1,60, boczek 1,50, kotlet 1,60, szmalec 2,80, sadło 2,00, rolada 1,60, mięso rosołowe 1.10—1,40, kulka I gat. 1,60, kulka II gat. 1,20, skopowina 1—1,20, kiełbasa sucha 2,40, kiełbasa mięsna I gat. 1,60, kiełbasa mięsna II gat. 1,—, wątrobianka pasztetowa 1,60, wątrobianka pasztetowa II gat. 1,20, kiszka krwista 1,20—1,60, salceson 1,60, salceson ozorowy 2,00, kiełbasa krakowska 2,00, parówki I gat. 2,40, kaszówka I gat. 0,60, łój 2,00.

Dla Czytelników, interesujących się, podjętą akcją obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby i dostosowania cen do siły nabywczej konsumentów podajemy kalkulację cen, opracowaną przez rzeźników puckich:

Koszty własne rzeźnika: świnia 125 zł. za 125 kg., koszta handlowe 18,75, koszta ubojowe 7,70 — razem 151,45 zł.

Kwota osiągnięta ze sprzedaży świni: 20 kg słoniny à 1,80 zł za 1 kg — 36, 20 kg boczku à 1,60 zł za 1 kg 32, 28 kg szynki à 1,60 zł za 1 kg — 44,80, 14 kg karbonady à 1,60 zł za 1 kg 22,40, 3 kg sadła à 2,40 zł za 1 kg 7,20, 5 kg głowy à 0,50 zł za 1 kg 2,50, 5 kg nóg à 0,80 zł za 1 kg 4,00. 5 kg wyschnięcie — 100 kg 148,90 zł. — 1½ kg wątroby à 1 kg 1,60 2,40, płuca 0,40, jelita 1,—, tłuszczu 2,— — razem 154,70.

Jak z powyższego wynika rzeźnik pucki ze sprzedaży 100 kg świń otrzymał 154,70 zł natomiast koszty jego wyniosły zł 151,45 czyli zysk czysty wynosi na świni 3,28 zł.

Dla Czytelnika wydawałoby się, że zysk 3% jest niewystarczający, jednak trzeba wziąć pod uwagę, że cena świni waha się od 90—100 zł za 100 kg. W tej kalkulacji uwzględniono tylko cenę zakupu najwyższą. A zatem gdyby wzięto w kalkulacji do obliczeń cenę najniższą, wtedy zysk wynosiłby 13.25 zł. — czyli w rezultacie zysk rzeźnika puckiego nie przekraczałby granicy słusznego zysku — t. j. 10%.

Giełdy

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA
z dnia 12 grudnia 1935 r.

Żyto 12,00—12,25; pszenica standartowa 16,50—16,75; jęczmień: browarowy 14,75—15,25; jednolity 13,75—14,00; zbiorowy 13,00—13,50; owies 14,50—15; mąka żytnia: wyciągowa 0—30 proc. wł. w. 19,25—19,75; gatunek I 0—45 proc. wł. w. 18,75—19,25; gatunek I 0—55 proc. wł. w. 18,25—18,75; gatunek II 45—55 proc. wł. w. 15,50—16; razowa 0—90 proc. wł. w. 13,25—13,75; 60-proc. wyłącznie dla dostaw dla W. M. Gdańska 18,25—18,75; 65-proc. wyłącznie dla dostaw dla W. M. Gdańska 17,75—18,25; mąka pszenna: gat. IA 0—20 proc. wł. w. 29—31; gat. IB 0—45 proc. wł. w. 28—29; gat. IC 0—55 wł. w. 27,25 do 28,25; gat. ID 0—60 proc. wł. w. 26,50—27,50; gat. IE 0—65 proc. wł. w. 25,50—26,50; gat. IIA 20—55 proc. wł. w. 23—24; gat. IIB 20—65 proc. wł. w. 22,50—23,50; gat. IID 45—65 proc. wł. w. 20,75—21,75 gat. IIF 55—65 proc. wł. w. 16,50—17; razowa 0—90 proc. wł. w. 18,50—19,00; otręby żytnie wymiat standartowy 9,00—9,50; otręby pszenne miałkie stand. 10,00—10,50; średnie stand. 9,50—10; grube 9,75—10,25; otręby jęczmienne 9,75—10,75; rzepak zimowy bez worka 42—45; rzepik zimowy bez worka 41—43; mak niebieski 58—62; gorczyca 34—36; siemię lniane 37—39; peluszka 23—25; wyka 20—22; groch: polny 21—23; Wiktorja 25—29; Folgera 19—21; łubin: niebieski 9,75—10,25; żółty 10,50—11; koniczyna: biała 70—90; czerwona surowa 85—95; czerwona czyszczona 100—120; szwedzka 160—180; ziemniaki: jadalne pomorskie 4—450; jadalne nadnoteckie 4—4,50; fabryczne za kg% 0,18; płatki ziemniaczane 16—16,50; makuch: lniany 16,50—17; rzepakowy 13,50—14; słonecznikowy 19,50—20,50; kokosowy 14,50—15,50; wytłoki suszone 8—8,50; słoma żytnia prasowana 2,50—3; siano nadnoteckie luzem 7—7,50; śrut soja 21—22.

Ogólne usposobienie: spokojne.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 12 grudnia 1935 r.

Dewizy

Belgja 89,20, 89,38, 89,02; Berlin 213,45, 213,96, 212,92; Holandja 359,00, 359,72, 358,28; Londyn 26,12, 26,19, 26.05; Nowy Jork 5,29¾, 5,31, 5,28½; Nowy Jork kabel 5,29⅞, 5,31⅛, 5,28⅝; Oslo 131,15, 130,48, 130,82; Paryż 35,01, 35,08, 34,94; Praga 21,98, 22,02, 21.94; Sztokholm 134,65, 134,98, 134,32; Szwajcarja 171,00, 172,24, 171,56; Hiszpanja 72,60, 72,75, 72,45.

Tendencja: niejednolita.

Akcje

Bank Polski 96; Warszawski Cukier 33,50—33; Lilpop 7,50; Ostrowiec 19,25—19,00; Starachowice 31,00.

Tendencja przeważnie utrzymana.

Papiery wartościowe

Budowlana 40—40,25; Konwersyjna 64; 6 proc. dolarowa 79,25—79,50; premjowa dolarowa 52,90—53; stabilizacja 63,88, 64,13, 64,50, 64,75 (dwa ostat. drobne); 4 i pół proc. ziemska 46—47,25; 5 proc. Warszawy za 1933 r. 54—54,88; 5 proc. Kalisza za 1933 r. 41,75; 5 proc. Łodzi, nowe — 50; 5 proc. Radomia za 1933 r. 38,50.

Tendencja dla pożyczek i dla listów mocniejsza.

Z całego kraju

DRUGA WYCIECZKA WŁOŚCIAN KRESOWYCH W WARSZAWIE.

Do Warszawy przybyła druga grupa 750 włościan z Polesia.

Wycieczka Poleszuków w regionalnych strojach przybyła na dziedziniec zamkowy, gdzie ustawiła się w czworobok. Pan Prezydent R. P. przyjął w komnatach Zamku delegację wieśniaków a następnie w otoczeniu świty wyszedł na dziedziniec zamkowy i powitał wszystkie grupy włościan.

Następnie goście polescy zwiedzili zabytki Warszawy a wieczorem wyjechali do Krakowa.

Jutro rano przybywa trzecia wycieczka włościan z Wołynia.

KRWAWA UTARCZKA ZE ZŁODZIEJAMI WĘGLOWEMI.

Ubiegłej nocy na odcinku Borowe — Klepaczka pod Częstochową szajka złodziei napadła na pociąg towarowy w biegu i zaczęła zrzucać węgiel na tor. Wobec bezskutecznych wezwań do opuszczenia pociągu, straż kolejowa zmuszona była użyć broni palnej. Jeden ze złodziei Mieczysław Szpór śmiertelnie postrzelony zmarł, drugiego zaś ciężko rannego przewieziono do szpitala Panny Marji w Częstochowie.

PLACE W WARSZAWIE DROŻEJĄ

Budowa nowego dworca centralnego w Warszawie oraz zapowiedź wzniesienia kilku drapaczy chmur przy ul. Marszałkowskiej wywołała poważną zwyżkę cen placów budowlanych w centrum miasta.

Pewien plac budowlany przy ul. Jerozolimskiej oszacowany na 60.000 zł. sprzedany został na licytacji przymusowej za 180.0000 zł.

POLSKO - SOWIECKA KONFERENCJA GRANICZNA.

Odbyła się w Farynowie, na terytorjum Z. S. R. R., konferencja graniczna polsko-sowiecka.

W konferencji wzięli udział ze strony władz polskich przedstawiciele R. P. do spraw granicznych starosta dzisnieński Wiktor Suszyński, w otoczeniu kilku oficerów K. O. P. i urzędników, ze strony zaś sowieckiej przedstawiciel ZSRR do spraw granicznych na rejon połocki generał Czeczin w towarzystwie kilku wyższych oficerów sowieckich.

Konferencja dotyczyła lokalnych spraw granicznych, a w szczególności wyznaczenia po obu stronach pełnomocników do załatwiania incydentów granicznych.

Aresztowanie prowokatora czeskiego

który łżył publicznie naród polski

W Katowicach policja aresztowała obywatela czeskiego, Karola Gerlicha, zamieszkałego w Katowicach, który w cukierni Tomeckiego w obecności wielu gości łżył publicznie naród polski. Po przesłuchaniu sędzia śledczy nakazał osadzenie prowokatora w areszcie, w którym przebywać będzie do czasu rozprawy, a następnie po odsiedzeniu kary wydalony zostanie z granic Państwa.

Plaga wilków w powiecie dziśnieńskim

Wielkie polowanie na wilki — Dwa zabito, reszta uciekła do Z. S. R. R.

Starosta powiatowy dziśnieński na prośbę rolników gminy dokszyckiej zarządził obławę na wilki, które w wielkiej ilości pojawiły się w tej gminie, wyrządzając szkody miejscowym gospodarzom. Niedawno wilki **rozszarpały 9 krów i wiele psów.**

W obławie wzięło udział 28 strzelb. Miejscowi włościanie chętnie i bezinteresownie wzięli czynny udział w nagonce i rozstawieniu sznurów, pomagając w obławie.

Obława natknęła się na **duże stado wilków** w lasach państwowych w strefie nadgranicznej. Podszyty teren leśny stworzył przeszkodę w obławie. Mimo to **zabito 2 wilki i 5 postrzelono,** które prawdopodobnie, sądząc ze śladów krwi, padły w kniejach. Reszta wilków uciekła na teren ZSRR.

Notatki sportowe

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Brusach spotkanie ping - pongowe między drużynami K. S. „Chojniczanka", a „K. S. M. Brusy" wyniki są następujące: Felski (B) Joachimczyk (Ch.) 15:21, 21:14, 17:21. Pietralczyk (B) — Paniecki 21:10, 21:10. Miszewski (B) — Szczypiorski 18:21, 14:21. Kuczkowski (B) — Landowski 21:17, 22:20. Wróblewski (B) — Teddy 17:21, 13:21. Gra podwójna: Wróblewski, Miszewski (B) — Paniecki, Joachimczyk 18:21, 15:21.

* * *

Kapitan związkowy PZHL prok. Kulej ustawił skład hokejowej reprezentacji Polski Południowej na turniej w Hamburgu 21 — 22 b. m. i do Berlina 26 — 28 b. m. następująco: Stogowski, Ludwiczak (AZS Poznań) Sokołowski (Lechja), Marchewczyk, Wołkowski, Kowalski (Cracovia), Głowacki (Legja), Zieliński (AZS Poznań), Król (ŁKS), Rezerwowi: Przeździecki (Legja) Kasprzak, Stupnicki (Czarni).

* * *

W nadchodzącą niedzielę odbędą się dwa finałowe spotkania o drużynowe mistrzostwo Polski w boksie. W Warszawie walczą I. K. B. Katowice i „Skoda", a w Poznaniu I. K. P. Łódź i Warta.

* * *

W ub. poniedziałek rozegrano w Bukareszcie mecz hokejowy między mistrzem Polski „Czarnymi" ze Lwowa, a rumuńskim klubem H. C. Bragadiru. Zwycięstwo odniosła drużyna polska w stosunku 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Gra toczyła się na złym lodzie. Rumuni ustępowali znacznie Polakom ograniczając się jedynie do obrony.

* * *

Skład polskiej drużyny szermierczej na mecz z Niemcami, który się odbędzie 14 b. m. w Warszawie jest następujący: **Szabla** — Dobrowolski (AZS Warszawa), Sobik (PKS Katowice), Sęgda (Warszawianka), Papée (Śląski K. S.). Rezerwowi — Suski (Warszaw.) i Nycz (AZS Pozn).

Szpada — Sębik (PKS Katowice), Kantor (WKS Łódź), Żaczek (PKS Katowice).

Czwarty zawodnik w szpadzie nie został jeszcze wyznaczony.

Programy radjowe

Sobota, 14 grudnia

ROZGŁOŚNIA WARSZAWSKA.

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6,33 Pobudka do gimnastyki. 6,34 Gimnastyka. 6,50 Muzyka (płyty). W przerwie o godz. 7,20 Dziennik poranny. 7,20 Program na dzień bieżący. 7,55 Parę informacyj. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10—11,57 Przerwa. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obserwat. Astronom. 12,00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12,03 Dziennik południowy. 12,15—13,00 Koncert ze Lwowa. 13,00 Muzyka salonowa w wykon. Orkiestry Marka Webera i piosenki w wykonaniu Jeanette Mac-Donald (płyty). 13,25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13,30—14,30 Przerwa. 14,30 „W Madrycie" — koncert ze Lwowa. 15,00 „W cieniu śpiczastej kazy" (obrazek afrykański) — fragment z książki Jerzego Giżyckiego. 15,15 Nasz handel morski. 15,20 Przegląd giełdowy. 15,30—16,00 „Tańce stylizowane". Koncert z Krakowa. 16,00 Lekcja języka francuskiego — lektor Lucien Roquigny. 16,15 Recital organowy z Wilna. 16,30 Skrzynka techniczna — red. Wacław Frenkel. 16,45 „Cała Polska śpiewa" — audycję prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 17,00 „Pośród janczarów puszczy Piskiej" — reportaż z Prus Wschodnik Melchjora Wańkowicza. 17,15 Nowości z płyt. 17,45 „Świat naszych zwierząt": „Żółw" — pogadanka prof. Wacława Roszkowskiego. 17,50 „Nasze miasto o trzech obliczach", pogad. wygł. Roman Horoszkiewicz. 18,00 Wesoła audycja dla dzieci (ze Lwowa). 18,30 Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki. 18,40 Pogadanka społeczna. 18,45 Zapowiedź programu na dzień następny. 18,55 Wesołe opowiastki góralskie — opowie Antoni Zachemski. 19,05 Wiadomości sportowe lokalne. 19,40 Wiadomości sportowe ogólne. 19,50—20,00 Pogadanka aktualna. 20,00 „Figle z żartoteki" — koncert muzyki lekkiej, „naszpikowany" dowcipami radjosłuchaczów — audycja słowno - muzyczna. 20,45 Dz. wieczorny. 20,55 „Obrazki z Polski współczesnej". 21,00 Audycja dla Polaków z zagranicy: „Polacy na Łotwie" w opracowaniu Witolda Swarakowskiego. 21,30 Audycja z Krakowa. 22.00 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Gorzyńskiego. 23,00 Wiadomości meteor. dla komunikacji lotniczej. 23,05—24,00 „Spacer po Europie" — retransmisje z rozgłośni europejskich.

ROZGŁOŚNIA TORUŃSKA.

6,30—7,50 Tr. z Warszawy. 7,50 Program na dz. bieżący. 7,55 Pare informacyj. 8,00—8,10 Tr. z Warszawy. 8,10—11,57 Przerwa. 11,57—13,03 Tr. Warszawy i Krakowa. 12,03—13,00 Tr. z Warszawy i Lwowa. 13,00 Utwory skrzypcowe w wyk. Vasy Prihody (płyty). 13,25—13,30 Tr. z Warszawy. 13,30 Piosenki i melodje taneczne (płyty). 14,30—15,00 Tr. ze Lwowa. 15,00—15,20 Tr. z Warszawy. 15,20 Przegląd giełdowy i komunikat żeglarski. 15,30—16,00 Tr. z Krakowa. 16,00—16,30 Tr. z Warszawy i Wilna. 16,30—18,00 Tr. z Warszawy. 18,00—18,30 Tr. ze Lwowa. 18,30 „Charakterystyka ludu pomorskiego według ks. Kujota". Pogad. region. — wygł. T. Pietrykowski. 18,40 Życie kult.-artyst. i naukowe na Pomorzu. 18,45 Pieśni w wykonaniu Julji Gorzechowskiej (Gdynia). Przy fort. prof. Irena Kurpisz-Stefanowa. 1) M. Rimskij-Korsakow: Pieśń wschodnia, 2) S. Rachmaninow: Pokochałem ja niedolę ma, 3) Kazimierz Wiłkomirski: a) Poleciały pieśni moje, b) Oj, nie chcę ja być czółenkiem, c) A żebyś ty jasne słonko wiedziało. 19,09 Chwilka morska - pomorska. 19,10 Program na dzień następny. 19,20 Koncert reklam. 19,35 Wiadomości sportowe z Pomorza. 19,40—21,30 Tr. z Warszawy. 21,30—22,00 Tr. z Krakowa. 22,00—24,00 Transmisja z Warszawy.

ZAGRANICA.

18,00 Anglja (Nat. Progr.). Muzyka lekka. 18,30 Moskwa (WCSPS). Koncert symfoniczny. 18,40 Monachjum. Pieśni na sopran. 19,00 Koenigswust. „Od Dunaju do Wołgi" — koncert. 19,00 Berlin. Koncert solistów. 19,10 Wiedeń. Muzyka popularna. 19,15 Ryga. Muzyka operowa. 19,30 Stokholm. Kabaret. 19,55 Wiedeń. Koncert muzyki międzynarodowej. 20,10 Koenigswust. Wesoły wieczór. 20,10 Kopenhaga. Muzyka klasyczna. 20,10 Wrocław. „Przypomnijcie sobie" — wiązanka melodyj. 20,10 Berlin. Wesoły program dwugodzinny. 20,10 Kolonja. „Wesołe serca" — wieczór rozrywkowy. 20,15 Bremuenster. Koncert symfoniczny. 20,45 Anglja (Reg. Progr.). „Śnieżka" — op. Rimskij-Korsakowa. 20,50 Budapeszt. Koncert orkiestrowy. 21,00 Bruksela flam. „Dziewczę z Holandji" — op. Kalmana. 21,30 Anglja (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. 21,45 Kopenhaga. Melodje węgierskie. 21,45 Radio Paris. „Ariana" — opera Masseneta. 22,15 Bruksela franc. Utwory Debussy'ego. 22,15 Oslo. Program rozrywkowy. 22,30 Anglja (Reg. Progr.). Recital skrzypcowy. 22,30 Berlin. Koncert Weekendowy. 22,30 Koenigswustar. „Nocna muzyczka", 23,00 Koenigswustar. „Prosimy do tańca". 23,00 Monachjum. Muzyka lekka. 23,05 Wiedeń. Muzyka taneczna. 23,10 Anglja (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 23,30 Budapeszt. Muzyka jazzowa. 23,45 Paris P. T. T. Muzyka taneczna. 24,00 Sztutgart. Koncert nocny. 0,15 Radio Paris. Muzyka lekka.

Tabela wygranych pierwszego dnia ciągnienia loterji

I i II ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 10.000 na n-ry: 1724 112824 132944

Zł. 5.000 na n-ry: 13196 26254 39642 138291 94512 178662

Zł. 2.000 na n-ry: 8152 10025 49668 42150 58732 160374

Zł. 1.000 na n-ry: 40636 68173 85885 91407 95436 122837 141816 154425 177231

Zł. 500 na n-ry: 40431 84331 90722 87010 101119 118047 132380 153652 154096 175713 163350 7115

Zł. 400 na n-ry: 6114 6820 14328 12166 23315 127791 106836 30800 39427 42019 53032 54623 65786 84353 89461 87245 143500 154114 171192 172132 179322 180436 183111

Zł. 300 na n-ry: 19509 39799 57407 62867 63755 67504 80780 99030 103799 105314 112973 123382 125707 137703 144902

Zł. 250 na n-ry: 5380 5686 16435 18289 18643 21401 22965 33140 38203 44991 45856 45975 53636 59808 65863 71494 73819 83685 99343 103013 105619 110098 115651 139706 142794 146723 147895 148057 149777 156358 157112 160187 162544 165778 167246 179338 181010 183373 184803 187361 194237

WYGRANE PO 200 ZŁ.

464 333 916 88 1029 508 79 649 73 2378 404 703 917 3339 420 579 670 848 4115 227 576 780 5052 790 6498 532 7566 83 891 8338 581 607 9799 840

10021 11621 736 12087 144 370 450 79 570 934 13035 101 88 14573 938 76 95 15259 545 697 744 16029 411 17106 850 59 18051 208 354 78 498 556 642 733 939 935 19185 242 399

20174 252 420 704 873 79 21221 384 721 22223 634 83 741 830 996 23483 585 623 24071 192 359 408 580 843 933 25034 35 273 592 26036 178 447 50 841 42 71 914 28100 495 562 77 997 29055 634 97

30020 220 553 31116 26 529 644 744 981 32012 103 75 729 52 845 33193 442 782 34465 827 953 54 35264 82 84 705 36032 297 549 51 887 904 37793 917

38142 250 774 39311

40898 41057 148 49 442 742 837 82 42181 227 603 799 43417 672 44051 694 834 54 63 954 45933 46363 417 673 47512 927 48058 125 549 494 14 503 679 976

50198 394 659 74 51390 466 52718 60 815 53216 86 340 584 905 54166 349 407 57 749 62 55075 710 82 56361 68 644 901 57092 206 818 65 58156 839 59785 96

60209 503 85 611 97 809 61050 75 162 537 740 62271 788 63389 508 866 64047 56 458 65491 774 962 66500 937 67630 68735 948 69468 806 903

70059 170 200 32 492 71151 242 479 560 72051 371 76 464 520 755 825 73197 238 307 74074 345 538 47 643 80 993 75022 105 507 629

76083 118 755 77107 496 617 798 78044 156 358 579 79090 178 367 676 762

80293 721 944 81166 806 947 82075 177 213 82 603 83069 208 352 95 451 506 600 84518 645 795 85238 371 966 86017 243 650 960 87161 585 710 52 943 88324 999 89073 391 435 86 871 988 91

90041 172 91279 330 88 506 668 788 92060 93548 874 94098 282 91 95203 415 610 47 59 851 96731 980 97111 283 551 636 885 99368 85 410 697 889

100052 422 716 87 932 101034 127 89 281 723 875 963 102137 431 103081 184 262 318 104098 123 560 721 46 105060 669 106098 411 92 536 729 887 928 107202 21 389 802 919 44 108273 746 109374 600 792

110493 649 736 111226 328 640 86 112037 113161 88 205 373 97 725 994

114251 314 528 687 838 57 115255 377 92 562 995 116060 227 54 958 117114 364 912 17 118068 345 507 61 714 119698 969 120033 362 507 121167 320 411 73 526 723 945 122353 569 747 123070 191 288 417 56 760 935 98 124155 125447 544 55 70 126719 828 127123 636 894 128187 230 86 419 48 711 829 903 129139 96 211 376 530 130142 76 407 89 892 131019 156 959 132110 284 133099 262 646 871 134961 135025 85 461 78 699 821 137077 191 375 77 541 138227 139231 476 607 959 140420 35 629 756 141455 796 803 71 142245 681 868 144158 73 350 489 145209 468 506 69 81 606 969 146454 708 74 147671 873 148183 399 898 149067 150060 404 151472 532 676 972

152138 97 471 554 807 42 153048 105 234 374 90 486 759 93 834 154376 83 492 833 155095 791 156020 221 438 698 157096 453 548 681 158073 78 329 948 159728

160099 893 97 161131 225 430 896 162028 393 437 65 736 924 163128 368 800 164043 273 467 165751 868 72 980 166309 167876 168203 48 169478 635

170066 77 357 672 171222 82 859 172220 501 38 642 58 87 767 173080 179 499 531 174107 86 462 757 73 175256 487 504 979 176099 262 595 627 177341 547 178602

180902 181443 65 182031 323 183396 892 184048 364 807 185404 58 186511 650 73 187006 460 568 635 188308 53 60 800 14 189118 441 73 983

190038 82 146 230 71 431 774 191725 192339 365 517 193684 700 925 194059 95 276 435 977

WYGRANE PO 50 ZŁ.

217 303 681 2646 77 3065 162 221 385 4379 345 556 799 859 5814 85 6034 209 748 7592 816 977 8089 182 360 632 719 63 840 925 78 9265

10224 715 869 11583 91 840 13346 775 14105 375 410 582 655 16633 17666 18500 19112 271 73 475 874

21062 22303 430 557 649 80 784 876 954 23541 24329 496 25850 26038 27165 88 240 328 735 852 28973 29157 998

30057 59 61 304 96 31599 739 963 32745 33253 34221 705 894 919 36216 76 356 37306 717 897

38460 39245 605 28 66 848 959

40597 861 41710 813 42069 207 587 784 887 43079 132 602 926 44189 335 395 45167 684 756 46125 49 564 620 722 41 70 97 988 47562 48361 439 49068 97

50182 310 491 708 51116 897 901 52111 347 479 679 53156 256 396 604 995 54031 105 279 439 536 75 809 55165 241 528 849 56218 367 90 529 631 93 887 57173 329 58109 532 59080 900

60013 945 95 61136 515 712 62107 261 95 832 630.1 58 116 314 887 64041 789 65005 257 855 98 67605 58 68981 69067 343 555 652 798

70077 290 552 976 77 71224 723 72352 73182 250 492 620 42 74129 75032 373 630 876

76126 77054 238 771 824 915 78069 833 79280 561 786

80031 444 550 883 81146 82 91 277 407 68 82039 397 83214 676 784 84023 159 916 85051 434 813 86545 87037 409 70 734 88937 89244 801

90542 755 843 44 923 91159 361 92611 93560 94269 81 87 455 651 95427 96103 205 908 54 97572 98 776 86 98051 174 212 305 588

100407 74 989 101045 147 249 537 735 73 834 102439 693 773 831 930 103637 104067 181 359 726 62 105442 831 106963 107152 745 868 108091 148 109050 904

110376 552 60 79 705 111085 212 416 834 112006 504 13 921 113538

114362 671 115587 934 38 116733 117122 118352 75 497 748 851 924 58 72 119073 470 590 600 724 974

120622 766 920 121796 851 932 122892 123661 124375 611 125066 193 280 694 126188 410 569 606 753 128674 94 95 821 915 129404 35 524 921

130023 217 347 520 51 131029 632 73 132490 92 97 501 710 54 99 822 133015 470 134122 209 384 739 135875 932 136809 71 137096 452 138244 950 139423 710 881 140142 375 856 141099 142185 486 516 143191 427 34 690 730 833 144015 473 605 700 55 873 145792 146409 575 147132 148627 790 149377

150087 165 379 464 151039 680 725 938 152752 153053 117 483 254 448 593 602 793 155083 662 746 156009 532 752 157537 777 986 158179 580 159392

160950 161427 805 162321 48 998 163138 92 378 164055 179 82 999 165456 583 166165 256 88 868 167066 459 67 652 168258 345 517 813 933 169361 795

170199 280 636 171308 491 734 69 172462 73 622 925 173205 618 174641 175205 580 624 176449 836 177025 963 178132 426 605 80 179948

180183 181035 247 936 182315 384 758 60 66 183927 184422 872 185131 368 406 186098 356 445 187010 121 396 979 188688 189333 629 90

191140 615 192570 705 193002 134 420 194217 305

III-cie ciągnienie

Wygrane po 200 złotych

618 715 24 66 1408 82 2102 79 82 647 3332 4165 230 5516 6689 7317 319 46 8050 817 9536 948 85

10152 280 413 570 77 12397 564 13824 14284 16303 432 18413 618 995 19859 999

20228 516 21273 89 480 25536 26350 27794 28939 29321

30262 32620 33268 34063 378 999 35447 676 36392 37323 605 38644 39840

40493 42556 97 44933 45153 46484 666 909 47202 48947 73 49291 352.

50000 319 61 484 500 695 920 51111 356 52580 53101 655 54909 55831 56004 498 57485 775 58836 900

60863 61445 62399 63044 64647 39 731 66096 310 485 67354 683 924 68413 785 69170 702

70166 541 58 71367 611 74 72287 73863 74007 199 881 76298 830 77024 378

80295 82238 348 84049 85113 658 86433 87124 319 88092 109 882

90094 465 697 922 92459 93153 656 94631 96868 97873 98295 583 99078.

100012 101336 628 44 102007 104702 841 914 105136 862 106124 107806 108241 489 533

110332 112875 113158 214

114021 35 287 646 116466 117875 118695 893 119078 107

120270 123166 665 845 124254 483 794 126626 129516 651 974

130058 485 131576 132229 133595 866 134436 662 135019 40 193 952 136160 300 741 138036 303 139049 184 243 994

140732 916 142204 143415 72 145643 756 146041 273 147410 568 148124 149937

150980 678 151066

152308 515 878 153184 525 59 156113 159764 160249 881 161304 162893 163943 166480 95 997 167752 168774 169568 171072 720 172710 173067 174631 176059 727 177913 178376 902 179050 197 180280 365 181028 208 32 182531 862 184053 447 185218 51 186291 187041 271 188484 663 189338 634 190151 191468 955 192232 481 541 194418 582

Wygrana po 50 złotych

1243 2400 3152 695 5184 6790 7995 12173 292 13169 552 14345 731 15249 17299 19402 12 394 949

20652 54 65 849 21424 830 23190 206 619 786 25136 667 26182 84 27428 28854 29016 229

31511 33167 645 794 34133 35469 36753 843 37843 64 38576 39179 270

40071 41460 663 938 42237 43473 648 44565 795 45170 47826 48064 49146

53388 537 53446 904 54122 55857 56373 57111 58857.

60990 61658 791 62626 893 966 63575 695 64118 944 65845 67592 68232 69187

70093 224 71046 195 238 73154 487 615 835 74835 620 79103 42 685

81336 82960 83515 663 86247 794 87473 88139 404 89036 48 541

90387 91574 92016 93680 994 94381 710 58 943 95002 96533 97043 714 98591 99054

102354 776 104083 107826 109237 109246 507 55

110112 291 111431 797 112032 113624 114391 410 576 740 117176 303 118097 949

130912 121940 122316 123287 852 87 125000 903 129555

130827 131220 551 975 132208 827 133039 193 562 134983 135097 709 846 83 94 136287 137038 103 700 138611 139229 420 570

140601 141553 865 142239 394 889 143096 276 392 565 146653 147338 77 740 148304 665 889 906 21

150509 903 56 151665

153596 708 980 155344 39 69 156843 157391 706 43 811 86 158246 86 70 159524 868 911

161615 827 162601 928 163203 455 164619 64 166024 66 119 167050 545 643 169021 373 983

170198 638 977 172750 174688 175674 177269 179939

181355 440 182056 497 521 183004 198 320 187358 935 189847 189257 61

190416 528 968 191992 192466 584 193170

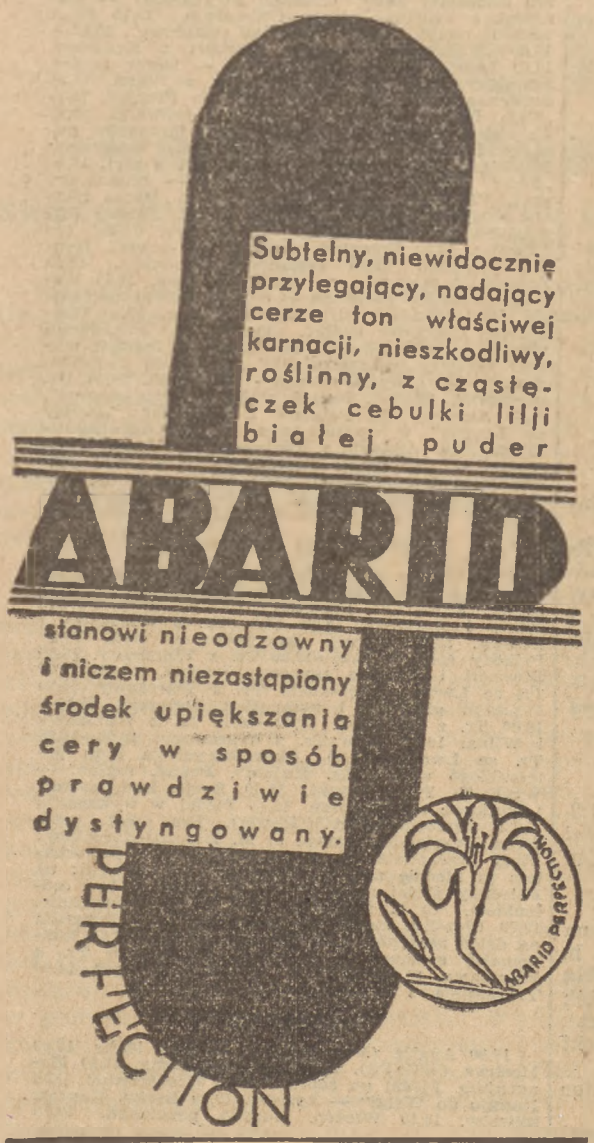

Radjo-odbiorniki na rok 1936

Philips, Elektrit, Telefunken, Natawis, Państwowe Zakłady Radjotechniczne

ukazały się w sprzedaży na dogodnych warunkach spłaty. Raty od zł 18.60 miesięczn.

Radjo-odbiorniki Państw. Zakł. Radjotechn. spłacalne częściowo Oblig. 6 proc. Poż. Narod.

w firmie **B. Wojewski** Wejherowo, Sobieskiego 2. Tel. 237 Gdynia, Starowiejska 26

Kto szuka podarku gwiazdkowego

Niech spieszy do **Kałamajskiego!**

Najtaniej: Pończochy — Rękawiczki — Trykoty — Bielizna — Gorsety — Żemperki — Szale — Berety — Chustki do nosa — Torebki — Szelki — Robótki i inne podarki gwiazdkowe.

10977

NA GWIAZDKĘ

KAISERA SKŁAD KAWY

KAISER'A KAWA ŚWIĄTECZNA

MARCYPANY — ARTYKUŁY GWIAZDKOWE

WSZELKIE ARTYKUŁY DO PIECZENIA

CZEKOLADY, PRALINKI, KARMELKI

ZKAKOMITE WINA Z WŁASNYCH BEZPOSREDNICH IMPORTOW

KAISER'S KAFFEE-GESCHÄFT G.M.B.H.

WŁASNA WIELKA PALARNIA KAWY **GDAŃSK-WRZESZCZ**

11253

Szanowną Publiczność miasta Torunia i okolicy zawiadamiam uprzejmie, że z dniem 14 bm. otwieram przy

ul. Chełmińskiej 5 w Toruniu

pierwszorzędny zakład optyczny

Zadaniem mojem będzie zadowolenie najwybredniejszych wymagań Szanownej Klienteli.

Posiadając nowocześnie urządzony warsztat optyczny, będę w możności wykonywać wszelkie prace w zakresie optyki.

Równocześnie polecam w wielkim wyborze szkła do okular wszelkiego rodzaju, oprawki do binokli i okular, barometry, termometry, lornetki i t. p. artykuły, dając dobry towar za przystępną cenę.

Prosząc o łaskawe poparcie mego młodego przedsiębiorstwa, pozostaję

z poważaniem

Marjan Grodzki, optyk

Wielki wybór artykułów filatelistycznych! 11215

TORUŃ

Skórki Lisy-Zające-Tchórze

i t. d.

kupujemy

Warszawski Skład Futer, Toruń, Szeroka 7. 10439

Przeciwzmarszczkowe kremy

Drogerja pod Łabędziem

Toruń, Szeroka 26/28. 10317

Pianino

zagraniczne krzyżowe, maszynę do szycia **Singer** gabinetową, lampę kwarcowa, rower. sprzeda tanio **Okazja** Toruń, św. Ducha 18. 11022

Znacznie zniżone ceny

na praktyczne **podarki** gwiazdkowe

PULOWERY ręcznej roboty **PONCZOCHY - BIELIZNA**

i różne drobiazgi

R. DALKOWSKI

TORUŃ, SZEROKA 25. 11101

Ondulacje

żelazkową i wodną, wykonuje czysto, tanio i fachowo. Zakład Fryzjerski A. Krüger, Toruń, Łazienna 26, 11280

Mieszkanie

umebl. odzielne — 2 pokoje i łazienka — do wynajęcia. Toruń, ul. Łazienna 28, II p. 11223

Korzenie

do pierników, w najlepszym gatunku

Drogerja pod Łabędziem

Toruń, Szeroka 26/28. 11228

Sympatyczna

brunetka, katol., lat 24, posiadająca 16 tysięcy, pragnie poznać spokojnego urzędnika w celu matrymonjalnym. Oferty do Dnia Pomorsk." Toruń. 11225

Kuśnierzowi

wydzierżawię (powód: wyjazd konieczny) nowocześnie urządzony skład, pracownię futer, przyległe mieszkanie. Stała rozległa klientela. Centrum miasta. Oferty: Toruń, „Dzień Pomorski" lub „Świetna egzystencja" 11100

Świece

choinkowe paczka zł 0.28

Świece

iskrowe paczka 10 sztuk zł 0,10

Lameta

paczka zł 0.05

Kule

choinkowe 12 sztuk od zł 0.45

Nafta

silnopłomienna 1 ltr. zł 0.42

Mydło

ziarniaste II. gatunek zł 0.38
„ I. gatunek zł 0.45
za ½ kg.

Perfumy

kasetki w największym wyborze 10999

kupujesz najkorzystniej w

Hurtowni

Jan Kapczyński

Toruń — Brednica

Szeroka 35. Hallera 7.

Ja wiem co pan szuka?

Fabrykę krawatów

słyszałem, że nadeszły najnowsze desenia. Przekonanie się nie obowiązuje kupna Ceny bardzo niskie. św. Jakuba 16. 10163

Okazja!

Materjały na ubrania męskie, szerokość 160 cm.

tylko 16.50 za mtr.

DOM KONFEKCYJNY

Z. ORCHOLSKI

Toruń, Szeroka 11. (10915

Zagubiony

dowód osobisty wydany przez magistrat m. Warszawy na nazwisko Szadurska Marja, unieważnia się. (11188

RÓŻNE

Kieszonkowe

maszynki do liczenia po zł 6.— **SKORA I S-KA** Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. 11055

Pokój

umeblowany z utrzymaniem u samotnej osoby do wynajęcia. Gdańsk, Schild 12, Borowiczowa. 11254

Poszukuje się

2-ch praktykantów biurowych w wieku do 23-ch lat z niższą Szkołą Handlową, z dobrej rodziny i referencjami wiarogodnych osób. Zgłoszenia ze świadectwami w Morskiem Oku, Gdynia, codziennie od godz. 11—13-tej, 11258

Na gwiazdkę

Ładny piesek (pinczer) na sprzedaż, Wiadomość: Grudziądz. Sienkiewicza 9, m. 8. 11236

Zakład optyczny

Oskar Meyer właśc. Jasieńska i Zeller

zał. 1899 Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 21. tel. 13-89

Sumienne wykonanie wszystkich okularów.

Fachowa i rzetelna obsługa. 8494

V. Km. 1811/35.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru V-go Piotr Stefaniak, mający kancelarję w Toruniu, ul. Kopernika 14, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 17 grudnia 1935 r. o godz. 9-tej w Toruniu, ul. Żółkiewskiego 20-22, odbędzie się licytacja ruchomości, składających się: z 2 filtrów, 1 wagi analitycznej, 1 pompy do kwasu „Ervo", 1 maszyny do pisania „Underwood", różnych motorów elektrycznych, pasów skórzanych, 1 samochodu marki „Ford", 1 maszyny kompletnej do siarczkowania „Barad", 1 maszyny „Szarpacz", regałów, różnych narzędzi do maszyn, i do samochodu, pompy ręcznej, 31 balonów z kwasem solnym, 7 balonów szklanych w koszach z kwasem, 22 bębnów siarczku sodu, 2 beczek chloru, 1 wagi decymalnej z ciężarkami, 3 skrzyń z siarczkiem amonu, 2 skrzyń z solą glauberską, 1 rolki blachy, 8 rur ołowianych, 1 beczki ołowianej, 1 ogrzewacza ołowianego, 2 piecyków żelaznych, 4 opon od samochodu, 2 beczek większych siarczku węgla, 1 maszyny polofanowej, 3 imadeł z warsztatami, 1 kuźni polowej, 1 wiertarki, 1 biurka szafkowego, 1 biurka zwykłego z szufladami oraz wielu innych przedmiotów.

Cena szacunkowa podana będzie przy licytacji. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

(—) Piotr Stefaniak,
komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru V.

III. C. 464/35. 11163

PUBLICZNE DORĘCZENIE.

W sprawie Gertrudy Brodnickiej, zamieszkałej przedtem w Grudziądzu, ul. Ogrodowa 37, obecnie nieznanego miejsca pobytu, powódki, przeciw

1) Firmie Lendner i Syn w Katowicach, ul. Batorego 4, zast. przez adw. dr. Wronę w Chełmnie;

2) Firmie Hadroga w Bydgoszczy, zast. przez adwokata Siodę w Bydgoszczy oraz subst. adw. dr. Wronę w Chełmnie;

3) Firmie A. Klausius w Poznaniu, zast. przez adw. dr. Wronę w Chełmnie,

wzywa się powódkę Gertrudę Brodnicką do ustnej rozprawy spornej przed Sądem Grodzkim w Chełmnie, pokój L. 21, na termin w dniu 12 lutego 1936 r. przedpołudniem o godz. 10.

W celu publicznego doręczenia ogłasza się niniejsze wezwanie na termin.

Chełmno, dnia 14 listopada 1935 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 1351/IX.

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że nieżonaty Józef Podsiadły, kupiec, zamieszkały w Gdyni przy ulicy Morskiej nr. 4 a, syn Błażeja Podsiadłego, rolnika i jego żony Marjanny z domu Kulawiakównej, zamieszkałych w Kłocku, powiatu sieradzkiego; 2) niezamężna Marja Ratajczakówna, gospodyni, zamieszkała w Sopotach, Schulstrasse nr. 33, córka Stanisława Ratajczaka, robotnika, zmarłego i ostatnio zamieszkałego w Czarnkowie i jego żony Apolonji z domu Pieske, zamieszkałej w Czarnkowie, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Gdyni i w „Gazecie Gdańskiej".

Gdynia, dnia 10 grudnia 1935 r. 11257

Urzędnik stanu cywilnego:
(—) Reinhardt.

Do akt Km. Nr. 456/34. 11250

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży, Franciszek Gramowski, urzędujący w m. Chełmży przy ul. Dworcowej nr. 8, obwieszcza, że na dzień 14 stycznia 1936 r. o godz. 9-tej został wyznaczony opis nieruchomego majątku Brąchnówko, tom I., karta 1, własność Leona Schedlina-Czarlińskiego w Brąchnówku pow. Toruń, położonego w Brąchnówku, pow. Toruń.

W związku z powyższem, na zasadzie § 2 art. 668 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności.

(—) Gramowski,
komornik Sądu Grodzkiego.

Najlepsze maszyny

do szycia stale na składzie

i na dogodnych warunkach spłaty

nabyć możesz w firmie

B. Wojewski Wejherowo, Sobieskiego 2 Gdynia, Starowiejska 26.

Do akt Nr. IV Km. 1739/35, 1655/35, 1368/35, 1825/35, 1545/35. 11261

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni, rew. IV, zamieszkały w Gdyni, na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 14 grudnia 1935 r. o godz. 10 w Gdyni (zbiórka kupców przy ul. Portowej przed dębem) odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 1 maszyna do pisania ze stolikiem, 1 biurko damskie i 10 płaszczy męskich zimowych, ogólnej wartości 700 zł.;

o godz. 11-tej w Gdyni (zbiórka kupców przy ul. Świętojańskiej przed kościołem): 1 krzesło na biegunach, wartości 30 zł.;

o godz. 11,30 w Gdyni przy ul. Świętojańskiej 61: 1 stół, 2 fotele, 1 kanapa i 1 kilim, wartości 200 zł.

Dnia 17 grudnia br. o godz. 14-tej w Orłowie (zbiórka kupców obok poczty): 1 leżanka, 1 stół dębowy z nakryciem, 1 stół mniejszy i 1 akwarjum, oszacowane na łączną sumę 130 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 11 grudnia 1935 r.

Komornik:
(—) K. Błaszkiewicz.

OGŁOSZENIE LICYTACJI.

Dnia 20 grudnia 1935 r. o godz. 11 odbędzie się w Inspektoracie Straży Granicznej w Kościerzynie przy ul. Strzeleckiej nr. 2 — sprzedaż licytacyjna najwięcej dającemu za gotówkę: 2 siodeł kompletnych kawaleryjskich oraz 4 uzdeczek. 11259

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej . . . . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W W.M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj . . . . . 2.50 zł
Z odnoszeniem do domu . . . . . 2.80 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu . . . . . 2.89 zł
Pod opaską . . . . . 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . 2.32 gd; przez gońca . . 2.00 gd
„ „ z odbieraniem w administracji wprost . . 1.75 gd
Zagranicą . . . . . 4.00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann. Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrosławski, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpowiedzialny na Wejherowo: Tadeusz Gierut, Wejherowo, ul. Sobieskiego 18 a. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Leon Formański, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Kazimierz Kretowicz, Tczew, Kościuszki 1. —

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.